

Zagreb, 3. veljače 2015.

**IZVJEŠĆE RAVNATELJA O RADU
INSTITUTA ZA ANTROPOLOGIJU
ZA RAZDOBLJE OD 1. SIJEČNJA DO 31. PROSINCA 2014. GODINE**

Izvešće sadrži sljedeća poglavlja:

1. Temeljna djelatnost i ustroj Instituta za antropologiju
2. Organizacijska struktura i popis djelatnika
3. Znanstvena i stručna djelatnost
 - 3.1. Projekti financirani od strane Hrvatske zaklade za znanost:
 - 3.1.1. *Historical Perspectives on Transnationalism and Intercultural Dialogue in the Austro-Hungarian Empire* (TIDA)
 - 3.1.2. *Arheološka istraživanja kasnog pleistocena i ranog holocena u Limskom kanalu, Istra* (ARCHAEOLIM)
 - 3.2. Ostali projekti koji se provode na Institutu za antropologiju:
 - 3.2.1. *Genetic and environmental factors of insulin resistance syndrome and its long term complication in immigrant Mediterranean populations* (MEDIGENE)
 - 3.2.2. *Historical Perspectives on Transnationalism and Intercultural Dialogue in the Multilingual Adriatic Littoral* (VIZA)
 - 3.2.3. *Istraživanje životnih navika adolescenata s ciljem prevencije pretilosti, dijabetesa tipa II i kardiovaskularnih bolesti*
 - 3.2.4. *Biological and Biomechanical Characteristics of Sprint Running*
 - 3.2.5. *Procjena i stimuliranje psiholoških karakteristika važnih za razvoj i uspješnost rukometaša i rukometašica*
 - 3.2.6. *Zdravstveni status i kvaliteta života sportaša*
 - 3.2.7. *Obesity in Croatian Roma: the interaction of leptin system genes and nutritional status biomarkers in different environments*
4. Popis publikacija
5. Međunarodna suradnja
6. Pisanje prijedloga znanstvenih i stručnih projekata
7. Nastavna djelatnost zaposlenika
 - 7.1. Preddiplomska i diplomatska nastava
 - 7.2. Poslijediplomska nastava
8. Znanstveni skupovi u organizaciji i suorganizaciji Instituta
9. Suradne institucije Instituta za antropologiju
 - 9.1. Domaće institucije
 - 9.2. Inozemne institucije
10. Izdavačka djelatnost
11. Djelatnost Upravnog vijeća
12. Djelatnost Znanstvenog vijeća

1. Temeljna djelatnost i ustroj Instituta za antropologiju

Djelatnost Instituta za antropologiju odvijala se tijekom 2014. godine u skladu s planom i programom rada prikazanim u ranijim izvješćima i planu rada za 2014. godinu. Djelatnost se provodila kroz znanstvena istraživanja populacijske strukture Hrvatske holističkim analitičkim pristupom. Cilj istraživanja je bio postizanje novih znanstvenih spoznaja u antropološkim istraživanjima te njihova moguća primjena, unapređenje međunarodne znanstvene suradnje kroz provođenje zajedničkih znanstvenih istraživanja, transfer znanstvenih informacija organizacijom i sudjelovanjem na znanstvenim skupovima i suizdavanjem znanstvenog časopisa te održavanjem preddiplomske, diplomske i poslijediplomske doktorske nastave iz antropologije. U navedenim aktivnostima sudjelovali su prije svega znanstvenici Instituta, ali i ostali djelatnici Instituta za antropologiju te vanjski suradnici koji su sudjelovali u radu na znanstvenim i stručnim projektima. Ustroj Instituta za antropologiju prikazan je u Statutu Instituta, a rad znanstvenih djelatnika provodio se po pojedinim znanstvenim projektima.

2. Organizacijska struktura i popis djelatnika Instituta

Institutom za antropologiju rukovode Upravno vijeće, ravnatelj Instituta i Znanstveno vijeće.

Upravno vijeće u sastavu:

- prof. dr. sc. Aleksandar Včev, predsjednik (od 22. srpnja 2014.)
- prof. dr. sc. Dejan Plavšić, član (od 22. srpnja 2014.)
- dr. sc. Davor Želježić, član
- dr. sc. Nikša Sviličić, predstavnik Znanstvenog vijeća
- dr. sc. Natalija Novokmet, predstavnica zaposlenika Instituta

Ravnatelj Instituta:

- doc. dr. sc. Saša Missoni

Znanstveno vijeće u sastavu:

- prof. dr. sc. Anita Sujoldžić, znanstvena savjetnica, predsjednica Znanstvenog vijeća
- prof. dr. sc. Branka Janićijević, znanstvena savjetnica
- prof. dr. sc. Nina Smolej Narančić, znanstvena savjetnica
- prof. dr. sc. Stašo Forenbaher, znanstveni savjetnik
- prof. dr. sc. Tatjana Škarić-Jurić, znanstvena savjetnica
- doc. dr. sc. Ivor Janković, znanstveni savjetnik
- dr. sc. Marijana Peričić Salihović, znanstvena savjetnica
- dr. sc. Petra Rajić Šikanjić, viša znanstvena suradnica
- dr. sc. Joško Sindik, viši znanstveni suradnik
- doc. dr. sc. Saša Missoni, znanstveni suradnik

- dr. sc. Nikša Sviličić, znanstveni suradnik
- prof. dr. sc. Damir Marjanović, znanstveni suradnik
- dr. sc. Miran Čoklo, znanstveni suradnik
- dr. sc. Mario Novak, znanstveni suradnik
- dr. sc. Andrea Tomljenović, znanstvena suradnica
- dr. sc. Ana Perinić Lewis, znanstvena suradnica
- dr. sc. Natalija Novokmet, stručna savjetnica
- Josip Lah, asistent, predstavnik znanstvenih novaka (od 16. siječnja 2014.)
- Tena Šarić, dipl. antro., stručna suradnica, predstavnica stručnih suradnika.

Zaključno s danom 31. prosinca 2014. godine na Institutu za antropologiju bilo je zaposleno ukupno 35 djelatnika i to:

- 6 znanstvenih savjetnika
- 2 viša znanstvena suradnika
- 9 znanstvenih suradnika
- 10 znanstvenih novaka
- 1 stručna savjetnica
- 1 viša stručna suradnica
- 3 stručne suradnice
- 3 zaposlenika u stručnim službama Instituta

Znanstveni savjetnici:

1. prof. dr. sc. Stašo Forenbaher
2. prof. dr. sc. Branka Janićijević
3. dr. sc. Marijana Peričić Salihović
4. prof. dr. sc. Nina Smolej Narančić
5. prof. dr. sc. Anita Sujoldžić
6. prof. dr. sc. Tatjana Škarić-Jurić

Viši znanstveni suradnici:

1. Doc. dr. sc. Ivor Janković
2. Dr. sc. Petra Rajić Šikanjić

Znanstveni suradnici:

1. Dr. sc. Miran Čoklo
2. Prof. dr. sc. Damir Marjanović
3. Dr. sc. Mario Novak
4. Dr. sc. Olga Orlić
5. Dr. sc. Ana Perinić Lewis
6. Dr. sc. Joško Sindik
7. Dr. sc. Nikša Sviličić
8. Dr. sc. Andrea Tomljenović

9. Doc. dr. sc. Saša Missoni

Asistenti i viši asistenti:

1. dr. sc. Dubravka Havaš Auguštin
2. dr. sc. Ana Barešić
3. dr. sc. Željka Tomas
4. dr. sc. Matea Zajc Petranović
5. Anja Martinis Iveković, dipl. antropolog i komparatist književnosti
6. Barbara Cvitkušić, dipl. antropolog i povjesničar umjetnosti
7. Lah Josip, prof. engleskog jezika i književnost, dipl. komparatist književnosti, sveučilišni prvostupnik antropologije i slovakistike
8. Zrinka Premužić, dipl. antropolog i etnolog
9. Jelena Šarac, dipl. antropolog i prof. njemačkog jezika i književnosti
10. Mirna Jernej Pulić, dipl. antropolog i prof. talijanskog jezika i književnosti

Stručna savjetnica:

1. Dr. sc. Natalija Novokmet

Viša stručna suradnica:

1. Dr. sc. Vanda Pribačić Ambrožić

Stručne suradnice:

1. Tena Šarić, dipl. antropolog i sociolog
2. Morana Jarec, mag. etnologije i kulturne antropologije i portugalskog jezika i književnosti, stručna suradnica u znanosti za međunarodne projekte
3. Rafaela Mrdjen Hodžić, dipl. inž. biologije, stručna suradnica u uredu ravnatelja (zamjena Ivana Ružić, magistra komparativne književnosti i kroatistike)

Djelatnici u stručnim službama:

1. Marija Jurić, voditeljica pododsjeka za računovodstvo i financije
2. Zvonimir Čuvalo, dipl. iur., voditelj pododsjeka za pravne, kadrovske i opće poslove
3. Štefanija Kos, spremačica i dostavljačica

2.2. Unutarnji ustroj

Izmjenama Statuta Instituta za antropologiju u siječnju 2014., unutarnji ustroj Instituta čine:

1. Ured ravnatelja
2. Upravno vijeće Instituta
3. Znanstveno vijeće Instituta
4. Stručne službe Instituta
5. Odjel za znanstvenoistraživačku djelatnost
6. Laboratorij za molekularnu genetiku, forenzičnu antropologiju i analizu drevne DNA te druga tijela predviđena Statutom ili na njemu utemeljenim drugim općim aktom.

2.3. Dinamika radnih mjesta

Tijekom 2014. godine napustila nas je jedna djelatnica:

- 24. rujna 2014. sporazumnim raskidom otkazan je ugovor o radu na neodređeno vrijeme **Marijani Briški, dipl. knjižničarki.**

Tijekom 2014. godine zaposleno je troje djelatnika:

- 1. travnja 2014. na radno mjesto znanstveni suradnik iz područja biomedicine i zdravstva zaposlen je **dr. sc. Miran Čoklo**
- 1. travnja 2014. na radno mjesto znanstveni suradnik iz područja humanističkih znanosti zaposlen je **dr. sc. Mario Novak**
- 1. studenog 2014. na radno mjesto znanstveni suradnik iz područja biomedicine i zdravstva zaposlen je **prof. dr. sc. Damir Marjanović.**

Tijekom 2014. napredovali su sljedeći djelatnici:

- **doc. dr. sc. Saša Missoni** izabran je u znanstveno zvanje znanstvenog suradnika u znanstvenom području biomedicine i zdravstva, polje temeljne medicinske znanosti 29. svibnja 2014. i u naslovno znanstveno-nastavno zvanje docenta iz znanstvenog područja biomedicine i zdravstva, znanstvenog polja temeljne medicinske znanosti 8. prosinca 2014.
- **doc. dr. sc. Damir Marjanović** izabran je u znanstveno zvanje znanstvenog suradnika u znanstvenom području biomedicine i zdravstva, polje temeljne medicinske znanosti 29. svibnja 2014. i u naslovno znanstveno-nastavno zvanje docenta iz znanstvenog područja biomedicine i zdravstva, znanstvenog polja temeljne medicinske znanosti 8. prosinca 2014.
- **dr. sc. Nikša Sviličić** izabran je u naslovno znanstveno-nastavno zvanje docenta u znanstvenom području društvenih znanosti, polje informacijskih i komunikacijskih znanosti, grana komunikologija 13. svibnja 2014.
- **dr. sc. Željka Tomas** napredovala je u višu asistenticu slijedom stjecanja doktorata znanosti 27. siječnja 2014. godine.

Tijekom 2014. Institut za antropologiju primio je jednu suglasnost Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske:

- popuna upražnjenog sistematiziranog radnog mjesta dipl. knjižničar.

Za sve natječaje koji su javno objavljeni ili će biti objavljeni u 2015. godini Institut je dobio suglasnost za raspisivanje natječaja i za popunu praznjenih radnih mjesta od nadležnog Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske.

3. Znanstvena i stručna djelatnost

3.1. U sklopu projekata koji su se na Institutu provodili putem Hrvatske zaklade za znanost, izvršena su istraživanja na sljedećim znanstvenim projektima:

3.1.1. Historical Perspectives on Transnationalism and Intercultural Dialogue in the Austro-Hungarian Empire (TIDA)

Voditeljica projekta: prof. dr. sc. Anita Sujoldžić, znanstvena savjetnica

Suradnici na projektu:

- Andreas Gottsmann, Austrijska akademija znanosti
- Stefan Wedrac, Institut za povijest prava i ustava, Sveučilište u Beču
- Zrinjka Glovacki Bernardi, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
- Marina Rončević, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
- Krešimir Međeral-Sučević, Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje
- Olga Orlić, Institut za antropologiju
- Mirna Jernej Pulić, Institut za antropologiju
- Josip Lah, Institut za antropologiju
- Anja Iveković Martinis, Institut za antropologiju

Znanstveni i istraživački rad na projektu:

Cilj ovog interdisciplinarnog projekta je na nov način učiti iz prošlosti o strategijama prevladavanja društvenih napetosti u jugoistočnom dijelu Austro-ugarskog carstva, kao o potencijalnom nasljeđu interkulturnog dijaloga u sadašnjem europskom kontekstu. U okviru projekta istražiti će se kako su (trans)-interkulturalna komunikacija i prakse odozgo i odozdo oblikovale interetničke i društvene napetosti u višejezičnom imperijalnom prostoru intenzivne kulturne razmjene i ekonomske mobilnosti. U središtu interesa su instance višestrukog pripadanja i hibridnih identiteta koji su geografski utemeljeni, socio-ekonomski locirani te utkani u kulturne i jezične prakse koje se očituju u obliku višejezičnosti i interkulturalne kompetencije društvenih shema i ponašanja.

U prostornom i regionalnom smislu opseg projekta je ograničen na obrasce interakcije u hrvatskom dijelu Istre i gradu Zadru, područjima pod izravnim habsburškim utjecajem, te na Rijeku i Zagreb, gradove koji su u periodu 1870.-1918. godine politički vezani uz mađarski dio carstva. Istraživanje će se prvenstveno usmjeriti na otkrivanje diskursâ proizvedenih u okvirima tri tipa društvenih prostora: institucija (administrativnih i obrazovnih), građanskih udruženja (kulturnih, sportskih) i svakodnevnog života, u vidu potrošačkih praksi i turizma. Analiza će obuhvatiti društvene prakse u različitim sferama, simbolički sustav (prvenstveno jezik) i korištenje artefakata, odnosno materijalnu kulturu. Specifičan cilj istraživanja je kontrastivnim čitanjem austrijskih i njemačkih, talijanskih te slavenskih izvora rasvijetliti etablirane diskurse proizvodnje znanja, koji su se širili iz imperijalnih centara Beča i Budimpešte, kao i protudiskurse, te njihovu recepciju među običnim ljudima na periferiji carstva.

U 2014. godini koordinirani su planirani zadaci na projektu: izrada istraživačkog protokola, izrada mrežne stranice i prikupljanje sekundarne literature. Održano je nekoliko radnih sastanaka projektne skupine – radionice s vanjskim suradnicima na projektu, a 17. listopada i zajednički sastanak s partnerima iz Austrije.

Znanstveno i stručno usavršavanje:

Suradnici su se znanstveno i stručno usavršavali na međunarodnim znanstvenim skupovima, radionicama i radnim sastancima kako slijedi:

Prof. dr. sc. Anita Sujoldžić:

- međunarodni znanstveni skup *Škola biološke antropologije: Interactions between Archaic and Modern Humans* održan 2014. godine u Zagrebu.
- *IUAES Inter-congress (with JASCA): The Future with/of Anthropologies*, Chiba, Japan, 15-18.05.2014. (Su-organizator simpozija Linguistic Anthropology - Contributions to the Future)
- *The 19th Congress of the European Anthropological association: Anthropology: unity in diversity*, Moskva, Rusija, 25.-29.08.2014.
- *3rd LINEE+ Conference: Linguistic and Cultural Diversity in Space and Time*, Dubrovnik, 28-30.04.2014. (supredsjednica Znanstvenog odbora i predsjednica Organizacijskog odbora)
- *International Conference on Anthropology and Health: The convergence of anthropological subfields in research on health and illness: cultural, biological, archaeological, and linguistic factors*, Dubrovnik, 04-10.8.2014.
- *Joint Meeting of TSAE (Taiwan Society for Anthropology and Ethnology) and WCAA (World Council of Anthropological Associations): Contemporary Human Conditions and Anthropologies*, Taipei, Tajvan, 3-4.10.2014.

Dr. sc. Olga Orlić:

- *3rd LINEE+ Conference: Linguistic and Cultural Diversity in Space and Time*, Dubrovnik, 28-30.04.2014. Usmeno izlaganje: *Linguistic diversity and Power Relations* (u koautorstvu s prof. dr. sc. Anitom Sujoldžić)
- *IUAES Inter-congress (with JASCA): The Future with/of Anthropologies*, Chiba, Japan, 15-18.05.2014. Usmeno izlaganje: *Linguistic Attitudes and Identity* (u koautorstvu s prof. dr. sc. Anitom Sujoldžić)
- Godišnji skup HED-a „Prepoznavanje kulture: između konstrukcija, značenja i reprezentacija” (5. i 6. lipnja 2014., Zagreb). Usmeno izlaganje: *Grupe solidarne razmjene - počeci solidarne ekonomije u Hrvatskoj*
- 13th EASA Biennial Conference “Collaboration, Intimacy & Revolution - innovation and continuity in an interconnected world”, (31. srpnja – 3. kolovoza 2014. Tallinn, Estonija), usmeno izlaganje: *Community-supported agriculture in Croatia: communities of alternative economic practice.*
- 13. hrvatsko-slovenske etnološke paralele, Dolenjske toplice 9. - 11. studeni 2014. Okrugli stol: *Projektifikacija na selu: prilika za angažiraniju etnologiju?* (s dr.sc. Orlandom Obad i dr. sc. Petrom Bagarićem)

Josip Lah, asistent:

- *3rd LINEE+ Conference: Linguistic and Cultural Diversity in Space and Time*, Dubrovnik, 28-30.04.2014. Usmeno izlaganje: *Representation of Cultural Heritage on Croatian Tourist Websites* i član organizacijskoga odbora
- član organizacijskoga odbora radionice za poslijedoktorande *Training Workshop in Multilingualism Research* (Dubrovnik, 30. travnja do 2. svibnja 2014. godine).

Anja Iveković Martinis, asistentica:

- *3rd LINEE+ Conference: Linguistic and Cultural Diversity in Space and Time*, Dubrovnik, 28-30.04.2014. Usmeno izlaganje: *Architecture as Sensory Communication: DIY Conversion of Abandoned Industrial Buildings in Zagreb* i članica organizacijskog odbora.
- članica organizacijskoga odbora radionice za poslijedoktorande *Training Workshop in Multilingualism Research* (Dubrovnik, 30. travnja do 2. svibnja 2014. godine)
- jednomjesečni studijski boravak u Parizu: konzultacije s profesoricom Manolom Antonioli s *École Normale Supérieure d'Architecture* oko doktorske disertacije, prikupljanje primarnih izvora i sekundarne literaturu za projekt *Historical Perspectives on Transnationalism and Intercultural Dialogue in the Austro-Hungarian Empire*.

Poslijediplomski studij asistenata:

Asistent Josip Lah upisao je VI. semestar poslijediplomskog studija književnosti, izvedbenih umjetnosti, filma i kulture na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu i do sada položio sve ispite i seminare s prosječnom ocjenom 5,0. Također je obranio temu disertacije pod naslovom „Reprezentacija kulturne baštine na hrvatskim turističkim internetskim stranicama“ (mentor prof. dr. sc. Anita Sujoldžić), koja je u postupku prihvaćanja.

Asistentica Anja Iveković Martinis upisala je V. semestar poslijediplomskog doktorskog studija humanističkih znanosti na Sveučilištu u Zadru i do sada položila sve ispite i seminare s prosječnom ocjenom 5,0.

Budući da je od 9. veljače 2014. godine na porodiljnom dopustu, asistentica Mirna Jernej Pulić u 2014. godini nije bila aktivno uključena u znanstvenoistraživačku, organizacijsku i nastavnu djelatnost te druge aktivnosti vezane na Institutu za antropologiju.

3.1.2. Arheološka istraživanja kasnog pleistocena i ranog holocena u Limskom kanalu, Istra (ARCHAEOLIM)

Voditelj projekta: doc. dr. sc. Ivor Janković

Suradnici na projektu:

- James Ahern, Department of Anthropology, University of Wyoming, SAD
- Fred H. Smith, Department of Sociology and Anthropology, Illinois State University, SAD
- Darko Komšo, Arheološki muzej Istre, Pula
- Sanjin Mihelić, Arheološki muzej, Zagreb

- Jacobo Weinstock, Faculty of Humanities, University of Southampton, Velika Britanija
- Katarina Gerometta, Odjel za humanističke znanosti, Sveučilište Jurja Dobrile, Pula
- Rory Becker, Anthropology/Sociology Department, Eastern Oregon University, SAD
- Krunoslav Zubčić, Odjel za podvodnu arheologiju, Hrvatski restauratorski zavod, Zagreb
- Barbara Cvitkušić, Institut za antropologiju, Zagreb
- Zrinka Premužić, Institut za antropologiju, Zagreb

Znanstveni i istraživački rad na projektu:

Projekt se temelji na arheološkom istraživanju pećinskih lokaliteta na Lirskom kanalu u Istri, gdje su prijašnja istraživanja potvrdila ljudsko obitavanje u razdoblju kasnog pleistocena i ranog holocena. Riječ je o sustavnim istraživanjima lokaliteta Romualdova pećina i Pećina kod Rovinjskog sela 1, probnim istraživanjima lokaliteta Abri Kontija 2 i Lim 001 te probnim podvodnim istraživanjima. Rezultati istraživanja pridonijet će rasvjetljavanju važnih pitanja o bihevioralnim i (moguće) biološkim značajkama ljudskih grupa u vrijeme kad su lovci-sakupljači razdoblja kasnog glacijala bili prisiljeni prilagoditi se promjenama okoline i klime. Prisutnost musterijenskih artefakata na jednom, te alatki gornjeg paleolitika na drugom lokalitetu ukazuje na dvije populacije (tj. neandertalce i anatomske moderne ljude) koje su na tom području boravile u razdoblju kasnog pleistocena. Rezultati istraživanja omogućit će testiranje hipoteza o odnosu biološke populacije i bihevioralnih aspekata (npr. da li su neandertalci ili anatomske moderne ljudi odgovorni za rani gornji paleolitik; postoji li jasna razlika u ponašanju i anatomiji između ove dvije grupe itd.). Nadalje, na jednom od lokaliteta dokumentiran je rani mezolitik, dok je na drugom dokumentiran kasni mezolitik, što će omogućiti testiranje sličnih hipoteza o ponašanju, kao i problemu prelaska na zemljoradnju. Usporedba podataka sa sva četiri lokaliteta odgovorit će na pitanja o promjeni načina života, upotrebi zemlje i lokaliteta, kretanjima i kontakt zonama populacija, biološkim aspektima (sličnosti i razlike), mobilnosti, kontinuitetu itd. u vremenu promjene klimatskih i okolišnih uvjeta te tako pridonijeti kako razumijevanju ovog ključnog perioda tako i ljudskoj prilagodbi na promjene općenito. Rezultati projekta uklopit će se i u turističku ponudu ovog područja te tako neposredno utjecati na lokalnu zajednicu.

U srpnju 2014. godine u sklopu projekta izvršena su dva arheološka terenska istraživanja: Romualdove pećine u Istri i pripećka Abri kontija u Istri. Aktivno se radi na pripremi i analizi materijala s navedenih istraživanja (pranje, signiranje i pakiranje nalaza; uređivanje terenske dokumentacije; administrativni poslovi), kao i na pisanju nekoliko znanstvenih i stručnih radova.

Znanstveno i stručno usavršavanje:

Tijekom 2014. godine suradnici su se znanstveno i stručno usavršavali na međunarodnim znanstvenim skupovima, radionicama i radnim sastancima kako slijedi:

Doc. dr. sc. Ivor Janković:

- *20th Annual meeting of the European Association of Archaeologists, Istanbul, Turska* (dva izlaganja: Janković, I., Mihelić, S. *Get'em while they're young: advances in*

- participatory heritage education in Croatia*, i Mihelić, S., Janković, I. *Public, the grand inquisitor. Also a friend. Case study: Croatia*)
- Mikulov Anthropology Meeting, Mikulov, Republika Češka (izlaganje autora Karavanić, I., Janković, I., Ahern, J.C.M., Smith, F.H. *Current research on the Middle Paleolithic cave, open-air and underwater sites in Dalmatia, Croatia*)
 - *International conference on evolution and behavior*, listopad 2014., Zagreb, Hrvatska (izlaganje pod nazivom *Evolucija prehrane: važnost interdisciplinarnog pristupa*) i član savjetnog odbora
 - *Mediterranean exchange of archaeological tourism*, Paestum, Italija.

Zrinka Premužić, asistentica:

- međunarodni znanstveni skup Groblja i pogrebni običaji u srednjem i ranom novom vijeku na prostoru sjeverne Hrvatske, Zagreb, 4. lipnja 2014. (Premužić, Z.; Trbojević Vukičević, T.; Rajić Šikanjić, P.; Rapan Papeša, A. *Životinjske kosti kao prilozi na avarodobnom groblju iz Nuštra – predavanje*)
- 35. međunarodna konferencija *Antropologija i zdravlje: The convergence of anthropological subfields in research on health and illness: cultural, biological, archaeological, and linguistic factors*, Dubrovnik, 4.-8. rujna 2014. (Premužić, Z. *A case of childhood tuberculosis from an archaeological site in Umag, Croatia – predavanje*).
- Međunarodni znanstveni skup *16th International Symposium on Dental Morphology and 1st Congress of the International Association for Paleodontology*, Zagreb, 26.-30. kolovoza 2014. (Lauc, T.; Rajić Šikanjić, P.; Premužić, Z.; Fornai, C.; Mašić, B.; Vodanović, M. *Dental morphology of individual with congenital syphilis from 16th century – poster*)

Poslijediplomski studij asistentata:

Asistentica Zrinka Premužić redovno je izvršila sve obaveze 3. i 4. semestra poslijediplomskog doktorskog studija arheologije na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. U administrativnu proceduru upućena je prijava teme njene disertacije “Pogrebni običaji kasnoga brončanoga doba Karpatske kotline na primjeru groblja kulture polja sa žarama Poljana Križevačka 2”.

Asistentica Barbara Cvitkušić obranila je temu doktorske disertacije pod naslovom “Osobni ornamenti kao sredstvo komunikacije u gornjem paleolitiku i mezolitiku na istočnom Jadranu” te je aktivno radila na materijalu za izradu doktorske disertacije na Sveučilištu u Zadru, u Arheološkom muzeju Istre u Puli, na Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti u Zagrebu te na Odsjeku za arheologiju na Filozofskom fakultetu u Zagrebu.

3.2. Ostali znanstveni projekti koji se provode na Institutu za antropologiju:

3.2.1. Genetic and environmental factors of insulin resistance syndrome and its long term complication in immigrant Mediterranean populations (MEDIGENE)

Projektni menadžer: Christophe Normand, Sveučilište u Montpellieru (UM1), Montpellier, Francuska

Koordinator projekta: Florin Grigorescu, Sveučilište u Montpellieru (UM1), Montpellier, Francuska

Voditelj hrvatskog tima: doc. dr. sc. Saša Missoni, znanstveni suradnik

Suradnici hrvatskog tima:

- dr. sc. Joško Sindik, viši znanstveni suradnik
- prof. dr. sc. Damir Marjanović, znanstveni suradnik
- dr. sc. Miran Čoklo, znanstveni suradnik
- dr. sc. Ana Perinić Lewis, znanstvena suradnica
- dr. sc. Natalija Novokmet, stručna savjetnica
- dr. sc. Dubravka Havaš Auguštin, viša asistentica
- Jelena Šarac, asistentica
- Morana Jarec, stručna suradnica u znanosti za međunarodne projekte

Vanjski suradnici na projektu:

- Universite Lyon 1 Claude Bernard, Fédération d'Endocrinologie, Hopital Neuro-Cardio, Lyon-Bron, Francuska;
- Centro De Investigacion Biomedica En Red De Diabetes Y Enfermedades Metabolicas (CIBERDEM), Laboratory of Diabetes and Obesity (IDIBAPS), Mallorca, Barcelona, Španjolska;
- Catalan Institute Of Classic Archeology, Tarragona, Španjolska;
- University Of Medicine And Pharmacy Carol Davila, National Institute of Endocrinology, Neuroendocrinology Laboratory, Bukurešt, Rumunjska;
- Institut za antropologiju, Zagreb, Hrvatska;
- Alma Mater Studiorum-Universita Di Bologna, Division of Endocrinology, Department of Internal Medicine, Sant'Orsola-Malpighi Hospital, Bologna, Italija;
- Magna Graecia University Of Catanzaro, Laboratory of Internal Medicine, Department of Experimental and Clinical Medicine, Catanzaro, Italija;
- Scientific Institute Casa Sollievo Della Sofferenza, Department of Clinical Science, Rim, Italija;
- Universita Degli Studi Di Roma Tor Vergata, Department of Internal Medicine, Rim, Italija
- Ioannina University, Department of Endocrinology, Ioannina, Grčka;
- Institute Of Biochemistry And Genetics, Ufa Scientific Center, Russian Academy of Sciences, Bashkortostan, Rusija;
- Institut Pasteur De Tunis, Research Unit on Genetic Orphan Diseases, Tunis, Tunis;
- Univesity Of Alger 1, Laboratoire de Biochimie Génétique (LABIOGEN), Alger, Alžir;

- Institut Pasteur Du Maroc, Laboratoire de Génétique Moléculaire Humaine, Casablanca, Maroko;
- University Hospital Of Tirana, Endocrinology Division, Tirana, Albanija;
- BC Platforms Ltd;
- PersonMed Ltd, Pecs, Hungary;
- Istanbul University, Dept. of Internal Medicine, Millet Caddesi, Capa, Istanbul, Turska.

Znanstveni i stručni rad na projektu:

FP7 projekt *Genetic and environmental factors of insulin resistance syndrome and its long term complication in immigrant Mediterranean populations* – MEDIGENE proučava genetičke i okolišne odrednice metaboličkog sindroma u imigrantskim mediteranskim populacijama. Temeljna ideja MEDIGENE-a je korištenje genetičke arhitekture mediteranskih populacija za bolje razlučivanje populacija u cjelogenomskim studijama (GWAS) pomoću Y kromosoma, mitohondrijske DNK-a i biljega podrijetla (ancestry informative marker), objedinjujući znanja antropologa, genetičara i demografa u nastojanju otkrivanja genetičke podloge za otpornost na inzulin.

Ciljevi: (1) odrediti genetički krajolik južne Europe, Balkana, Anatolije i sjeverne Afrike, (2) proučiti varijabilnost 150 kandidatskih gena u domicilnim i imigrantskim populacijama; (3) utvrditi nove potencijalne gene odnosno genske interakcije, kao i interakcije gena i okoliša odgovornih za metabolički sindrom.

Populacije: Albanci (Iliri) koji su imigrirali u sjevernu Italiju i Grčku; turske (altajske populacije) koje čine veliku zajednicu u Lyonu (Francuska); Rumunji (getsko-trakijska populacija iz karpatsko-podunavskog bazena), tisućljećima iznimno sjedilački orijentirana, a koja je nedavno emigrirala u Španjolsku; imigranti iz sjeverne Afrike (Berberi pomiješani s beduinskim plemenima ili povijesno Kanaanci-Feničani) poput Alžiraca, Tunižana i Marokanaca koji su emigrirali u Francusku.

Metodologija: Geni će se proučavati u cjelogenomskim studijama i specifičnim potragama za pojedinim lokusima pomoću sekvenciranja nove generacije (NGS), određivanjem haplotipova te filogenetskim analizama. Ovako određeni informativni SNP-ovi (polimorfizmi jednog nukleotida) upotrijebit će se kako bi se ponovili nalazi u matičnim zemljama (Anatolija i Sjeverna Afrika).

Jedan od nedostataka MEDIGENE projekta je manjkavost podataka iz mediteranskog područja Hrvatske i istočnojadranskih otoka, gdje prevalencija metaboličkog sindroma iznosi više od 30% u općoj populaciji Hrvatske i do 58% na nekim otocima. Populacija istočnojadranskih otoka je od posebne važnosti za ovu vrstu istraživanja zbog geografske izolacije, izvrsnih genealoških zapisa te slične prehrambene i ekološke izloženosti, što predstavlja pogodan model za genetička i ekološka istraživanja. Institut za antropologiju ima četrdesetogodišnje iskustvo terenskog istraživanja ciljanih hrvatskih populacija, koje je rezultiralo brojnim znanstvenim rezultatima, podacima i bazom DNK uzoraka. Ova terenska i znanstvena iskustva primijenit će se i u MEDIGENE projektu. Važnost holističkog interdisciplinarnog antropološkog pristupa očitovat će se i u primjeni multivarijantnih metoda analize podataka, u svrhu simultane analize podataka iz različitih područja znanosti.

Ključna je uloga Instituta u radnom paketu 8 (WP8). Upravo su u tijeku dogovori za provođenje terenskog istraživanja u Istri i Zagrebu, s ciljem sakupljanja uzoraka krvi i anketiranja oko 100 pripadnika albanske manjine. Nakon prikupljanja podataka i provedbe DNA analiza vidjet će se koliko se albanska manjina uklopila u genetički krajolik Hrvatske. Prethodno je također u Francusku poslano 100 uzoraka DNA iz baze Instituta za antropologiju, 50 uzoraka ispitanika sa metaboličkim sindromom i 50 uzoraka iz kontrolne skupine. Također se priprema 10 uzoraka Albanaca s Kosova iz baze Instituta, koji će se također slati na genetičke analize u Montpellier, u Francusku. U sklopu projekta sastavljen je prijedlog imigrantskih populacija na prostoru Hrvatske i hrvatske dijaspore u svijetu koji bi služili kako potencijalni populacijski modeli za istraživanje mediteranskih populacija. Prijedlog je sadržavao povijesne, demografske i sociokulturne podatke za sljedeće populacije:

I) Albanci (u sjevernoj Albaniji, Kosovu i Makedoniji), Albanci kao nacionalna manjina u Republici Hrvatskoj (posebno na području Grada Zagreba, Istarske i Primorsko-goranske županije) i Arbanasi kao najstarija albanska imigrantska populacija u RH; Istrorumunji

II) Hrvatska dijaspora: Hrvati na Kosovu (Janjevci na Kosovu i na prostoru Republike Hrvatske); Hrvati u Čileu (iseljenici s otoka Brača); Hrvati u Rumunjskoj.

Također je izrađen sociokulturni upitnik (akulturacija i integracija) i upitnik o socioekonomskom statusu.

Znanstveno i stručno usavršavanje:

U 2014. godini suradnici su se znanstveno i stručno usavršavali na znanstvenim skupovima, radionicama i radnim sastancima kako slijedi:

Doc. dr. sc. Saša Missoni:

- *The 3rd International Conference on Prehypertension, Hypertension and Cardio Metabolic Syndrome* u Varšavi, Poljska (poster-prezentacija *Reconsidering the Structure of the Metabolic Syndrome in Certain Sub-Populations* nastala u suradnji s dr. sc. Joškom Sindikom, prof. dr. sc. Ranjanom Dekom sa Sveučilišta u Cincinnatiju i akademikom Pavlom Rudanom)
- Inter- kongres IUAES-a *The future of/with anthropologies* u Chiba-Cityju, Japan:
 - u suradnji s akademikom Rudanom, održao panel Komisije za medicinsku antropologiju i epidemiologiju pod naslovom *Medical anthropology into the future: aspirations and challenges*
 - održao usmeno izlaganje sažetka *Multivariate analysis of dietary-related patterns as an improvement of methodological tools in medical anthropology*, nastalim u suradnji s dr. sc. Joškom Sindikom i mr. sc. Olgicom Martinis
 - održao više prezentacija o kandidaturi Instituta za antropologiju, Hrvatskog antropološkog društva, Slovenskog etnološkog i antropološkog društva KULA te Odsjeka za etnologiju i kulturnu antropologiju Sveučilište u Ljubljani za organizaciju IUAES Inter-Kongres u Dubrovniku 2016. pod nazivom *World anthropologies and privatization of knowledge: engaging anthropology in public*.

- međunarodni znanstveni skup *Evolutionary Medicine: Perspectives in Understanding Health and Disease* u Vilniusu, Litva (pozvano predavanje: *Lifestyles And Globalization Within The Croatian Population – The Importance For Future Population Surveys*; član međunarodnog organizacijskog odbora)
- XIII. *International Congress of Human Growth and Clinical Auxology – ISGA* u Mariboru, Slovenija (pozvano predavanje: *A rapid growth of global prevalence of metabolic syndrome in children and adolescents – an urgent need for population adjustment criteria and early risk factors prevention*)
- 2. međunarodni kongres nutricionista u Varaždinu (pozvano predavanje *Prehrambene navike, stil života i povezanost s bolestima na jadranskim otocima*)

Dr. sc. Joško Sindik:

- Održao predavanje za znanstvene novake i zainteresirane znanstvenike u Institutu za antropologiju na temu *Priprema podataka za unos i kreiranje baze podataka* u srpnju 2014. godine.
- Sudjelovao na 2. kongresu Hrvatskog društva za sigurnost pacijenta *5 godina nakon prvih preporuka Europskog vijeća za sigurnost pacijenta - prošle, sadašnje i buduće aktivnosti*
- Tribina Collegium Hergešić u knjižnici Bogdan Ogrizović (predavanje *Iz psihologije sporta: sportski identitet, psihološke vještine i mentalna čvrstoća*).
- Radionica „Sportsko-rekreativne aktivnosti za djecu s teškoćama u razvoju u Zagrebu“ koju je organizirao Centar za edukaciju i savjetovanje „Sunce“ (predavanje: *Važnost sporta i rekreacije za djecu s teškoćama u razvoju i integracija u školu i sportske klubove – psihološka perspektiva*)

Prof. dr. sc. Damir Marjanović:

- *International Symposium on Sustainable Development* (usmena i poster prezentacija), 16.-19. svibanj, 2014, Sarajevo, Bosna i Hercegovina;
- *Anthropology and Health Conference 2014 (Isolated Human Population of Bosnian Mountain Area: Permanent Inspiration for the New Genetic Studies* – usmena prezentacija), 4.-9. kolovoz 2014, Dubrovnik, Hrvatska.

Dr. sc. Ana Perinić Lewis:

- Godišnji skup Hrvatskog etnološkog društva 2014., Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu Zagreb, 5. i 6. lipnja 2014. (Perinić Lewis, Ana; Adžija, Maja; Sindik, Joško. *Kulture dubrovačkih gradskih plaža.: "Pre/poznavanje kulture: između konstrukcija, značenja i reprezentacija"* – predavanje)
- Island Dynamics, Kopenhagen, Danska, 21.-25. listopada 2014. (Perinić Lewis, Ana. *Two cities on the island of Hvar – two different images of a Mediterranean // Island Cities and Urban Archipelagos / Grydehøj, Adam* (ur.) – predavanje)
- 13. hrvatsko-slovenske paralele: Srednjoeuropsko povezivanje etnologa i kulturnih antropologa kao izazov današnjem vremenu, Dolenjske Toplice, Slovenija 9.-11. studenoga 2014. (Perinić Lewis, Ana; Jarec, Morana. *Planine snažnih divova, zločestih mužeka i veselih bertija* – predavanje)
- Usmena predaja: folkloristički aspekti i interdisciplinarna vizura. Zagreb: Institut za etnologiju i folkloristiku, 13.-14. studenoga 2014. (Perinić Lewis, Ana. "Nasukali su se i tamo su se naselili – ratovi predajama na otoku Hvaru" – predavanje)

Dr. sc. Natalija Novokmet:

- 22nd *Aschauer Soirée Health Screening*, Aschauhof, Altenhof, Germany - Auxological society, listopad 2014. (*Institute for Anthropological Research, Summary of scientific work and future focus* – usmena prezentacija)
- *Congress of the Croatian Society of Biochemistry and Molecular Biology "The Interplay of Biomolecules"*, HDBMB 2014, Zadar, Hrvatska (Krištić, Jasminka; Vučković, Frano; Menni, Cristina; Klarić, Lucija; Keser, Toma; Beceheli, Ivona; Pučić-Baković, Maja; Novokmet, Mislav; Mangino, Massimo; Thaqi, Kujtim; Rudan, Pavao; Novokmet, Natalija; Šarac, Jelena; Missoni, Saša; Kolčić, Ivana; Polašek, Ozren; Rudan, Igor; Campbell, Harry; Hayward, Caroline; Aulchenko, Yurii; Valdes, Ana; Wilson, James F; Gornik, Olga; Primorac, Dragan; Zoldoš, Vlatka; Lauc, Gordan. Glycans are a novel biomarker of chronological and biological age – poster)
- 19th *Congress of the European Anthropological Association, "Anthropology: Unity in Diversity"*, Lomonosov State University, Moskva, Rusija (Novokmet, Natalija; Galov, Ana; Marjanović, Damir; Škaro, Vedrana; Projić, Petar; Lauc, Gordan; Primorac, Dragan; Rudan, Pavao. *Genetic analysis of admixture between Bayash Roma from northwestern Croatia and general Croatian population* – poster; Šarić, Tena; Šarac, Jelena; Jeran, Nina; Havaš Auguština, Dubravka; Novokmet, Natalija; Metspalu, Ene; Roots, Siiri; Vekarić, Nenad; Missoni, Saša; Villems, Richard; Rudan, Pavao. *Maternal and Paternal Legacies of an Eastern Adriatic Genetic Isolate - An Example of Various Historical and Microevolutionary Forces* – poster)

Dr. sc. Dubravka Havaš Auguština:

- 19th Congress of the European Anthropological Association, "Anthropology: Unity in Diversity", Lomonosov State University, Moskva, Rusija (Šarić, Tena; Šarac, Jelena; Jeran, Nina; Havaš Auguština, Dubravka; Novokmet, Natalija; Metspalu, Ene; Roots, Siiri; Vekarić, Nenad; Missoni, Saša; Villems, Richard; Rudan, Pavao. *Maternal and Paternal Legacies of an Eastern Adriatic Genetic Isolate - An Example of Various Historical and Microevolutionary Forces* – poster)

Poslijediplomski studij asistentata:

Asistentica Jelena Šarac primila je pozitivnu Odluku Senata o prihvatanju teme doktorske disertacije „Očinsko genetičko nasljeđe Hrvatske u širem europskom kontekstu – analiza kromosoma Y stanovnika hrvatskog kopna i otoka” i o pokretanju postupka stjecanja doktorata znanosti u okviru dokorskog studija na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Njen doktorski rad je predan na ocjenu odabranim članovima komisije.

3.2.2. Historical Perspectives on Transnationalism and Intercultural Dialogue in the Multilingual Adriatic Littoral (VIZA)

Voditeljica projekta: prof. dr. sc. Anita Sujoldžić

Suradnici na projektu:

- Gualtiero Boaglio, Sveučilište u Beču
- Andreas Gottsmann, Austrijska akademija znanosti
- Claudia Berger, Sveučilište u Beču

- Olga Orlić, Institut za antropologiju
- Josip Lah, Institut za antropologiju
- Anja Iveković Martinis, Institut za antropologiju

Znanstveni i istraživački rad na projektu:

Povijesno naslijeđe proizašlo iz susreta među kulturama ima značajan utjecaj na rasprave o pitanju europskog identiteta i interkulturalnog dijaloga u Europi danas. Multikulturalni i višejezični sastav Habsburškog carstva u kasnom 19. i ranom 20. stoljeću predstavlja izazovno povijesno naslijeđe višestruke i promjenjive odanosti, koje zaslužuje ponovno razmatranje iz perspektive suvremenosti i s čvršćim empirijskim temeljima. Međutim, akademski radovi o Habsburškom carstvu velikim se dijelom bave nacionalizmom i nacionalnim tenzijama te ne obraćaju dovoljno pažnje na pojedine društvene prostore koji su i nakon 1900. godine još uvijek čvrsto međusobno povezani te presijecaju anakrone jezične i „etno-nacionalne“ linije. Radi se o društvenim prostorima obilježenim višestrukom odanošću (imperijalnom, nacionalnom, provincijalnom i lokalnom), ujedno kozmopolitskom i kulturno kontingentnom. Kako bi se otkrile ovakve življene forme iz prošlosti nužan je alternativni pristup koji podrazumijeva rekreiranje interkulturalnih identiteta potisnutih modernističkim diskursom utemeljenim na nacionalnim, jezičnim i religijskim hijerarhijama.

Jadransko priobalje Habsburške monarhije savršen je primjer takvog višejezičnog imperijalnog prostora intenzivne kulturne razmjene i ekonomske mobilnosti. Ustavno razdoblje nakon 1867. bilo je u toj regiji vrijeme intenzivne urbanizacije i industrijalizacije, što je olakšalo mobilnost i useljavanje vojnog osoblja, javnih službenika i ljudi drugih profesija iz različitih dijelova carstva, dok je šira dostupnost školovanja potakla urbanizaciju ruralne populacije. Svi su se ovi ljudi oslanjali na prakse iz mjesta iz kojih su potekli kako bi organizirali društvene odnose, rad i trgovinu. Cilj projekta je istražiti interakciju između hegemonijskih diskursa i obrazaca transnacionalnih interakcija i mobilnosti koji su oblikovali interkulturalni dijalog u jadranskom priobalju u vrijeme Austro-Ugarske. Glavna namjera je omogućiti nov način učenja iz prošlosti o strategijama prepoznavanja različitosti i prevladavanja društvenih napetosti, kao što su zajedničke kulturne prakse i kulturni oblici veza među zajednicama, kako bi se pospješila integracija unutar Europske unije. Specifični nam je cilj izvršiti kontrastivno čitanje izvora na njemačkom, talijanskom i na slavenskim jezicima, kako bismo rasvijetlili etablirane diskurse proizvodnje znanja, kao i protu-diskurse, te njihovu recepciju među najširim slojevima ljudi. Drugi specifičan cilj je jasno pokazati neprikladnost etničkih kategorija u povijesnoj analizi i razotkriti fluidne kulturne identitete i višestruku odanost, koji su u ovom razdoblju bili karakteristični za urbane populacije jadranskog priobalja.

U 2014. godini, prema planu rada za prvu godinu projekta, prikupljena je i analizirana sekundarna građa relevantna za temu transnacionalne kulturne i jezične prakse u Istri i Rijeci. Na temelju spoznaja o do sada obrađivanim temama i smjernica za arhivsku građu, započelo je prikupljanje primarnih arhivskih podataka u arhivima gradova Pule, Rijeke i Zagreba. Uz daljnje prikupljanje empirijskih (arhivskih) podataka, započela je i analiza prikupljenih tiskovina i vizualne građe. Analiza je usredotočena na tadašnje oblike konzumerizma, načina života i razvoj turizma, kao i na djelovanje različitih kulturnih, sportskih i drugih udruga na području Istre i grada Rijeke, kao pokazatelja transnacionalne, multikulturalne i višejezične

prakse i identiteta. izvršio sam dio arhivskoga istraživanja u Državnome arhivu u Rijeci, Pomorskom i povijesnom muzeju Hrvatskog primorja te Muzeju grada Rijeke, od 25. do 27. kolovoza 2014. godine.

3.2.3. Istraživanje životnih navika adolescenata s ciljem prevencije pretilosti, dijabetesa tipa II i kardiovaskularnih bolesti

Voditeljica projekta: prof. dr. sc. Vesna Jureša, dr. med., Škola narodnog zdravlja "Andrija Štampar", Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Suradnici na projektu:

Institut za antropologiju:

- Doc. dr. sc. Saša Missoni
- Akademik Pavao Rudan
- Dr. sc. Natalija Novokmet
- Dr. sc. Dubravka Havaš Auguštin
- Dr. sc. Joško Sindik
- Dr. sc. Vanda Pribačić Ambrožić
- Tena Šarić

Hrvatski zavod za javno zdravstvo:

- Dr. sc. Sanja Musić Milanović, dr. med.
- Dr. sc. Ljiljana Muslić
- Sandra Mihel, dr. med.
- Lana Kasumović
- Specijalizanti

Klinička bolnica Dubrava:

- Prof. dr. sc. Željko Romić
- Biserka Orehovec
- ŠNZ „Andrija Štampar“
- Prof. dr. sc. Vesna Jureša, dr. med.
- Marjeta Majer, dr. med.
- Specijalizanti

Znanstveni i stručni rad na projektu:

Glavni cilj projekta je provedba interdisciplinarnog, longitudinalnog istraživanja mogućih trendova u strukturi i promjenama zdravstvenog statusa te općenito životnih navika u populaciji adolescenata (trenutne kronološke dobi od 17 godina), u odnosu na njihov utvrđeni zdravstveni status prije 10 godina (u dobi od 7 godina života). Pokazatelji zdravstvenog statusa i zdravstvenih navika, stilova života, socioekonomskog statusa, demografskih, i psiholoških karakteristika i drugih relevantnih čimbenika prikupit će se posebno prilagođenim strukturiranim upitnicima. Provest će se antropometrijska mjerenja i biokemijske analize u okviru standardnih biokemijskih pretraga u specijaliziranim suradnim institucijama. Istraživanje će se provesti nakon informiranog i pismenog pristanka svih ispitanika. Nalazi ovog istraživanja doprinijet će razjašnjavanju utjecaja određenih čimbenika rizika (intrinzičnih i ekstrinzičnih) te pružiti uvid u mehanizme (na koji način) i u kojoj

životnoj dobi oni utječu na razvoj kroničnih bolesti. Na temelju ovih nalaza moći će se poboljšati kvaliteta i sustavnost rada na mjerama zdravstvene prevencije i edukacije opće populacije različitih dobnih skupina u najširem smislu. Specifično, istraživanje bi dalo važan doprinos prevenciji razvoja kroničnih bolesti adolescenata, počevši od najranije životne dobi.

Tijekom 2014. godine istraživanje se provodilo na adolescentima, koji su dio ispitivanog uzorka iz 2004. godine s područja cijele Hrvatske, a terenski rad sastojao se od medicinskog dijela ispitivanja i anketnog upitnika. Terenski rad provodio se u sljedećim gradovima: Zagreb, Čakovec, Varaždin, Dugo Selo, Velika Gorica, Karlovac, Bjelovar, Virovitica, Đurđevac Slatina, Osijek, Slavonski Brod, Pula, Poreč, Pazin, Rijeka, Ogulin, Split, Knin, Obrovac, Škabrnja, Metković, Opuzen i Imotski. Ukupni broj ispitanika do trenutka pisanja ovog izvještaja je 350, što čini 41,32% uzorka iz 2004.

3.2.4. Biological and Biomechanical Characteristics of Sprint Running

Voditelj projekta: doc. dr. sc. Saša Missoni, znanstveni suradnik

Suradnici na projektu:

- doc. dr. sc. Ivor Janković, znanstveni suradnik
- dr. Davide Barbieri, Laboratorij za kinantropometriju, Sveučilište u Ferrari, Italija
- prof. Emanuela Gualdi, Laboratorij za kinantropometriju, Sveučilište u Ferrari, Italija
- dr. Luciana Zaccagni, Laboratorij za kinantropometriju, Sveučilište u Ferrari, Italija
- prof. dr. sc. Igor Jukić, Kineziološki fakultet, Zagreb
- prof. dr. sc. Vesna Babić, Kineziološki fakultet, Zagreb

Znanstveni i stručni rad na projektu:

Istraživanje koristi različite laboratorijske postupke, počevši od prikupljanja podataka o hrvatskim sportašima na molekularnoj razini i statističke analize Sveučilišta u Ferrari u cilju utvrđivanja biološke i biomehaničke karakteristike profesionalnih sportaša – sprintera.

U tijeku je objedinjavanje podataka iz različitih izvora (upitničkih, antropometrijskih, laboratorijskih, itd.), priprema baze podataka te pisanje članka o odabranim psihološkim karakteristikama hrvatskih sprintera u suradnji s dr. sc. Vesnom Babić s Kineziološkog fakulteta, Zagreb: *Athletic Engagement and Athletic Identity in Top Croatian Sprint Runners*.

3.2.5. Procjena i stimuliranje psiholoških karakteristika važnih za razvoj i uspješnost rukometaša i rukometašica

Voditelj projekta: dr. sc. Joško Sindik, znanstveni suradnik

Suradnici na projektu:

- doc. dr. sc. Saša Missoni, Institut za antropologiju
- Jelena Šarac, dipl. antropolog, Institut za antropologiju
- Kazimir Ilijaš, dipl. iur., Zagrebački rukometni savez
- Una Gajić, prof. kineziologije, RK „Trešnjevka“
- Morana Katalinić, viša sportska trenerica, Zagrebački rukometni savez

Znanstveni i stručni rad na projektu:

Osnovni znanstveni ciljevi projekta su: konstruiranje specifičnog psihologijskog instrumentarija za utvrđivanje psiholoških obilježja relevantnih za uspješno bavljenje sportom, od najranije dobi do kasne faze sportske karijere sportaša i sportašica (1); probno, a potom i redovito korištenje razvijenog instrumentarija u svrhu dobivanja određenih standarda za pojedine dobne skupine i za određene razine sportske izvrsnosti (2); na temelju ovih standarda, provodit će se procjena tranzitivnih stanja psiholoških obilježja sportaša (3).

Naime, već u ranoj dobi rukometaša (od 10. godine nadalje), korisno je utvrditi odabrane psihološke karakteristike koje obuhvaćaju određene crte ličnosti koje se reflektiraju (u ovom slučaju) u većini situacija rukometne igre. Saznanja dobivena iz studije poprečnog presjeka u kojoj će se procjenjivati odabrane psihološke karakteristike moći će poslužiti kvalitetnijem radu rukometnih trenera, ali i roditelja mladih rukometaša, u svrhu detektiranja stanja u različitim fazama njihovog sportskog razvoja, te njihova konstruktivnog usmjeravanja.

U 2014. godini kreirana je preliminarna verzija upitnika, dogovorena suradnja, a u tijeku je prikupljanje upitnika inicijalnog procjenjivanja u klubovima Zagrebačkog rukometnog saveza.

3.2.6. Zdravstveni status i kvaliteta života sportaša

Voditelj projekta: Dr. sc. Joško Sindik, Institut za antropologiju

Suradnici na projektu:

- Doc. dr. sc. Saša Missoni, Institut za antropologiju
- Dr. sc. Miran Čoklo, Institut za antropologiju
- Doc. dr. sc. Davide Barbieri, The Laboratory of Kinanthropometry of the Dep. Biomedical and Specialty Surgical Sciences, University of Ferrara, Ferrara, Italija
- Dr. sc. Martina Matovinović Osvatić, Klinički bolnički centar Rebro
- Mr. sc. Tonći Grgurinović, dr.med., Poliklinika za medicinu rada i sporta s medicinsko-biokemijskim laboratorijem Zagrebačkog športskog saveza
- Darko Tomić, dipl.iur., Poliklinika za medicinu rada i sporta s medicinsko-biokemijskim laboratorijem Zagrebačkog športskog saveza
- Jelena Šarac, dipl. antropolog, Institut za antropologiju

Znanstveni i istraživački rad na projektu:

U prvoj fazi analizirat će se isključivo postojeća medicinska dokumentacija, tj. podaci sistematskih pregleda sportaša za 2011. i 2012. godinu iz odabranih sportova (ukupno 72 različita sporta). Praktične implikacije odnose se prvenstveno na utvrđivanje specifičnih razlika u zdravstvenom statusu sportaša i sportašica, različitih dobnih grupa ali i vrsta sportova kojima se oni/e bave. Očekuje se da će istraživanje dati jasniji uvid o profilima zdravstvenog statusa sportaša i sportašica različite dobi i vrsta sportova kojima se bave. Kada se na temelju rezultata istraživanja odrede specifični profili zdravstvenog statusa te različitosti sportaš/ica u odnosu na tri nezavisne varijable, planirat će se mjere prevencije, u svrhu diferenciranog utjecaja na smanjenje nepoželjnih zdravstvenih pokazatelja. S druge strane,

treneri će moći efikasnije planirati trenažna opterećenja u pojedinim sportovima za pojedine dobne skupine, s postizanjem očekivanih (visokih) motoričkih postignuća, a sa smanjenim rizikom ozljeđivanja i obolijevanja sportaša/ica. Dugoročno, to može utjecati na smanjenje sa zdravstvenog aspekta nepoželjnih a povećanje poželjnih efekata bavljenja vrhunskim sportom.

U 2014. godini finalizirano je sređivanje baze s podacima te je prezentiran članak u koautorstvu s kolegama iz Italije (Sveučilište Ferrara) i dr. sc. Martinom Matovinović Osvatić na konferenciji ISGA u Mariboru, Slovenija.

3.2.7. Obesity in Croatian Roma: the interaction of leptin system genes and nutritional status biomarkers in different environments, Nutricia Research Foundation (2012.-2013.)

Voditeljica projekta: prof. dr. sc. Tatjana Škarić-Jurić, znanstvena savjetnica

Suradnici na projektu:

- prof. dr.sc. Nina Smolej Narančić, znanstvena savjetnica
- prof. dr.sc. Branka Janićijević, znanstvena savjetnica
- prof. dr.sc. Jasna Miličić, znanstvena savjetnica
- dr. sc. Marijana Peričić Salihović, znanstvena savjetnica
- dr. sc. Matea Zajc Petranović, viša asistentica
- dr. sc. Željka Tomas, viša asistentica
- dr. sc. Ana Barešić, viša asistentica

Vanjski suradnici na projektu:

- Udruga „Romi za Rome Hrvatske“ (g. Bajro Bajrić) i drugi istaknuti predstavnici romske zajednice grada Zagreba
- *International Organization for Migration (IOM)*, Croatia (Tatjana Radošević, dipl. iur.)
- Institut za medicinska istraživanja i medicinu rada (dr. sc. Mladen Pavlović, znanstveni savjetnik, dr. sc. Jasna Jurasović, dr. sc. Tatjana Orct)
- Opća bolnica „Merkur“ (dr. sc. Hrvojka Marija Zeljko)
- Centar za istraživanje i prijenos znanja u biotehnologiji Sveučilišta u Zagreb (dr. sc. Beata Halassy)
- Medicinsko-biokemijski laboratorij «Breyer» (Daniela Kralj, Darija Breyer)

Znanstveni i stručni rad na projektu:

U sklopu rada na znanstvenom projektu "Obesity in Croatian Roma: the interaction of leptin system genes and nutritional status biomarkers in different environments" tijekom 2014. godine izvršene su laboratorijske analize koncentracije leptina i homocisteina u serumu te su genotipizirana dva polimorfizma gena za leptinski receptor. Provedene biostatističke

analize prezentirane su u dva kongresna priopćenja te su bile temeljem jednog diplomskog rada koji je u završnoj fazi izrade.

U Laboratoriju Instituta za antropologiju je tijekom 2014. godine na ukupno 400 uzoraka (urbani i ruralni Romi) obavljena genotipizacija dvaju polimorfizama gena za leptinski receptor (LEPR Pro1019Pro(G/A), Lys656Asn) čime je završen posao genotipizacije predviđen ovim projektom.

Također je, uz opsežne pripremne radnje, provedena analiza leptina u serumu na ukupnom uzorku. U cilju racionalizacije sredstava, ovu analizu nismo povjerali ovlaštenom laboratoriju (koji bi u tom slučaju serume slao trećem izvršitelju izvan Hrvatske jer iste sam ne provodi) već smo najboljeg adekvatnog partnera pronašli u Centru za istraživanje i prijenos znanja u biotehnologiji Sveučilišta u Zagrebu. Centar je izrazio spremnost staviti nam na raspolaganje svoje infrastrukturne i stručne resurse te je u njegovim prostorima, pod stručnim nadzorom dr.sc. Beate Halassy, dr.sc. Željka Tomas provela navedene analize. U cilju daljnje racionalizacije troškova nije korišten komercijalni kit za ELISA analizu leptina, već je tim suradnika Instituta za antropologiju zajedno s dr. Halassy posložio sve komponente kojima su se analize mogle provesti mimoilazeći potrebu kupnje skupog komercijalnog kita. Na selekcioniranom poduzorku izvršeno je određivanje koncentracije homocisteina u serumu što se provelo u licenciranom laboratoriju (Medicinsko-biokemijski laboratorij «Breyer»).

Osim opsežnog laboratorijskog posla, tijekom 2014. godine realizirani su i sljedeći poslovi:

- izvršena je kontrola i upis u baze podataka sljedećih skupina prikupljenih podataka: socioekonomski status, rezultati dopunskih biokemijskih analiza seruma te novi genetički podatci.
- provedene su statističke analize povezanosti antropometrijskih pokazatelja pretilosti i polimorfizama leptinskog sustava te su ti rezultati prikazani u dva kongresna priopćenja (ESHG kongres u Milanu i 5th Congress of the Serbian Genetic Society u Beogradu) dok je dodatni set rezultata sastavni dio diplomskog rada koji je u završnoj fazi izrade.

Postignuti ciljevi:

Cilj istraživanja u prvoj godini projekta bio je provesti terensko antropološko i epidemiološko istraživanje populacije Roma grada Zagreba kako bi se prikupilo čitav niz informacija o njihovom zdravstvenom, ekonomskom i socijalnom statusu, s naglaskom na prehrambeni status ove populacije. U drugoj godini projekta obavljena je izolacija DNA i genotipizacija za dva polimorfizma gena za leptinski receptor (LEPR Gln223Arg i LEPR Lys109Arg) te sekvenciranje promotorskog dijela gena za leptin (LEP) koji je sadržavao 28 polimorfnihih lokusa. Provedena je kontrola i upis podataka u baze podataka kao i preliminarne biostatističke analize koje su rezultirale s kongresnim priopćenjem i dva diplomatska rada. U 2014. godini izvršena je genotipizacija za posljednja dva lokusa koja su predviđena projektnim planom (LEPR Pro1019Pro(G/A), Lys656Asn). Također je proveden najopsežniji dio posla a to je određivanje koncentracije leptina na ukupnom uzorku (400 osoba) što je izvršila dr.sc. Željka Tomas, a zahvaljujući suradnji s Centrom za istraživanje i prijenos znanja u biotehnologiji Sveučilišta u Zagrebu koji je ljubazno stavio dio svoje laboratorijske aparature na raspolaganje za provedbu ove analize. Također su izvršene analize koncentracije homocisteina na dijelu uzorka te su time završene sve osnovne biokemijske i molekularno-genetičke analize predviđene ovim projektom. Time je dovršen posao prikupljanja podataka u

sklopu ovog projekta što je temelj koji omogućava da se u godinama koje slijede provode znanstveno-istraživačke analize korištenjem ovog iznimno vrijednog materijala a koji će rezultirati znanstvenim radovima, kvalifikacijskim radovima, stručnim izvještajima te kongresnim priopćenjima.

Sudjelovanje na znanstvenim i stručnim skupovima:

Prof. dr. sc. Tatjana Škarić-Jurić:

- *6th Croatian Obesity Congress with international participation* (9.-11. svibnja 2014., Šibenik) u organizaciji Hrvatskog društva za debljinu Hrvatskog liječničkog zbora.
- *European Human Genetics Conference* (31. svibnja -3. lipnja 2014., Milano, Italija) u organizaciji European Society of Human Genetics.
- *5th Congress of the Serbian Genetic Society* (28. rujna -2. listopada 2014., Beograd, Srbija) u organizaciji Serbian Genetic Society
- *2. dani humane genetike - prof. dr. sc. Ljiljana Zergollern Čupak* (14.-15. studenog 2014., Zagreb) u organizaciji Hrvatskog društva za humanu genetiku
- Drugi sastanak nacionalnog konzultativnog odbora (NCC) za projekt *EQUI Health – Fostering health provision for migrants, the Roma, and other vulnerable groups* (21. studenog 2014., Zagreb) u organizaciji International Organization for Migration - Croatia.

Prof. dr. sc. Nina Smolej Narančić:

- *6th Croatian Obesity Congress with international participation* (9.-11. svibnja 2014., Šibenik) u organizaciji Hrvatskog društva za debljinu Hrvatskog liječničkog zbora
- *European Human Genetics Conference* (31. svibnja -3. lipnja 2014., Milano, Italija) u organizaciji European Society of Human Genetics
- *5th Congress of the Serbian Genetic Society* (28. rujna -2. listopada 2014., Beograd, Srbija) u organizaciji Serbian Genetic Society
- *2. dani humane genetike - prof. dr. sc. Ljiljana Zergollern Čupak* (14.-15. studenog 2014., Zagreb) u organizaciji Hrvatskog društva za humanu genetiku
- Drugi sastanak nacionalnog konzultativnog odbora (NCC) za projekt *EQUI Health – Fostering health provision for migrants, the Roma, and other vulnerable groups* (21. studenog 2014., Zagreb) u organizaciji International Organization for Migration - Croatia
- *28. gerontološka radionica Projekta GeroS* (4. prosinca 2014., Zagreb) u organizaciji Nastavnog zavoda za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar“, Centra za zdravstvenu gerontologiju - Referentnog centra Ministarstva zdravlja RH za zaštitu zdravlja starijih osoba.

Prof. dr. sc. Branka Janićijević:

- *3. hrvatski simpozij o rijetkim bolestima i 3. nacionalna konferencija o rijetkim bolestima* (27. i 28. veljače 2014., Zagreb) u organizaciji Hrvatskog liječničkog zbora i Hrvatskog društva za rijetke bolesti.
- *European Human Genetics Conference* (31. svibnja - 3. lipnja 2014., Milano, Italija) u organizaciji European Society of Human Genetics.

- *5th Congress of the Serbian Genetic Society* (28. rujna -2. listopada 2014., Beograd, Srbija) u organizaciji Serbian Genetic Society.
- *2. dani humane genetike - prof. dr. sc. Ljiljana Zergollern Čupak* (14.-15. studenog 2014., Zagreb) u organizaciji Hrvatskog društva za humanu genetiku.
- Drugi sastanak nacionalnog konzultativnog odbora (NCC) za projekt *EQUI Health – Fostering health provision for migrants, the Roma, and other vulnerable groups* (21. studenog 2014., Zagreb) u organizaciji International Organization for Migration - Croatia.

Dr. sc. Matea Zajc Petranović, viša asistentica:

- Znanstveni simpozij Hrvatskog biološkog društva i Biološkog odsjeka Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu *Wallace 101*. Zagreb, 2014 („Prilagodbe ljudi na nov način prehrane u neolitik“)
- 2. Dani humane genetike – prof. dr. sc. Ljiljana Zergollern Čupak. Zagreb, 2014. (Tomas Ž, Zajc Petranović M, Peričić Salihović M, Škarić-Jurić T, Smolej Narančić N: „Biogeografija alela kandidatskih gena za kronične masovne bolesti kod ljudi“)
- *6th Croatian Obesity Congress with international participation* (Zajc Petranović M, Tomas Ž, Škarić-Jurić T et al: „Excess body fat mass indicators as predictors of dyslipidemia in 80+ population“ – poster prezentacija)
- *6th Croatian Obesity Congress with international participation* (Smolej Narančić N, Tomek-Roksandić S, Miličić J, Škarić-Jurić T, Zajc Petranović M, Tomas Ž: „Optimal weight in the elderly: should new BMI criteria be used?“ - poster prezentacija)
- *European Human Genetics Conference 2014* (Zajc Petranović M, Tomas Ž, Barešić A et al: „Association analysis of haplotypes of the leptin gene promotor region with BMI in Roma population“ – poster prezentacija)
- *5th Congress of Serbian Genetic Society* (Ivankov A-M, Petrić S, Barešić A, Tomas Ž, Zajc Petranović M et al: „Genetic structure of Croatian Roma population – analysis od leptin system genes` polymorphisms“ – poster prezentacija)
- *2. kongres Hrvatskog društva za tumore glave i vrata s međunarodnim sudjelovanjem*, Zadar, 2014. (Bišof V, Zajc Petranović M, Rakušić Z, Mišir Krpan A, Samardžić KR: „Meta-analiza povezanosti ekspresije ERCC1 proteina (engl. excision repair cross-complementation group 1) i odgovora na liječenje tumora glave i vrata kemoterapijom koja uključuje cisplatin“ – poster prezentacija)

Dr. sc. Željka Tomas, viša asistentica:

- *Dani humane genetike* – prof. dr. sc. Ljiljana Zergollern Čupak. Zagreb, 2014. (Tomas Ž, Zajc Petranović M, Peričić Salihović M, Škarić-Jurić T, Smolej Narančić N: „Biogeografija alela kandidatskih gena za kronične masovne bolesti kod ljudi“ – pozvano predavanje)
- *6th Croatian Obesity Congress with international participation* (Zajc Petranović M, Tomas Ž, Škarić-Jurić T et al: “Excess body fat mass indicators as predictors of dyslipidemia in 80+ population” – poster prezentacija)
- *6th Croatian Obesity Congress with international participation* (Smolej Narančić N, Tomek-Roksandić S, Miličić J, Škarić-Jurić T, Zajc Petranović M, Tomas Ž:

- „Optimal weight in the elderly: should new BMI criteria be used?“ - poster prezentacija)
- *European Human Genetics Conference 2014* (Zajc Petranović M, Tomas Ž, Barešić A et al: „Association analysis of haplotypes of the leptin gene promotor region with BMI in Roma population“ – poster prezentacija)
 - *5th Congress of Serbian Genetic Society* (Ivankov A-M, Petrić S, Barešić A, Tomas Ž, Zajc Petranović M et al: „Genetic structure of Croatian Roma population – analysis of leptin system genes` polymorphisms“ – poster prezentacija)

Dr. sc. Ana Barešić, viša asistentica

- *3. hrvatski simpozij o rijetkim bolestima i 3. nacionalna konferencija o rijetkim bolestima* (27. – 28. veljače 2014., Zagreb, Hrvatska) (predavanje: „Rijetke bolesti u romskim populacijama Hrvatske“ (Barešić, Ana; Peričić Salihović, Marijana; Janićijević Branka)
- *European Human Genetics Conference* (31. svibnja – 3. lipnja 2014., Milano, Italija) (Zajc Petranović M, Tomas Ž, Barešić A et al: „Association analysis of haplotypes of the leptin gene promotor region with BMI in Roma population“ – poster prezentacija)
- *5th Congress of Serbian Genetic Society* (28. rujna – 2. listopada 2014., Beograd, Srbija) (predavanje i poster: „Genetic heritage of Roma in Croatia“ (Peričić Salihović, Marijana; Barešić, Ana; Janićijević, Branka; „Genetic structure of Croatian Roma population – analysis of leptin system genes` polymorphisms“ (Ivankov, Ana-Maria; Petrić, Sara; Barešić, Ana; Tomas, Željka; Zajc Petranović, Matea; Škarić-Jurić, Tatjana; Peričić Salihović, Marijana; Smolej Narančić, Nina; Janićijević, Branka)
- *2. dani humane genetike – prof. dr. sc. Ljiljana Zergollern Čupak* (14.– 15. studenog 2014., Zagreb, Hrvatska) (predavanje: „Genetičko nasljeđe Roma u Hrvatskoj“ (Peričić Salihović, Marijana; Barešić, Ana; Janićijević, Branka)

Poslijediplomski studij asistentica:

Dana 27. siječnja 2014. asistentica Željka Tomas obranila je doktorsku disertaciju na Prirodoslovno- matematičkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu pod naslovom „Cjelogenomska asocijacijska studija masne tjelesne mase u stanovništvo otoka Visa“ i time napredovala u višu asistenticu.

4. Popis publikacija u 2014. godini

Poglavlja u knjizi:

1. Forenbaher, Stašo.
Eastern Adriatic Neolithic // *The Adriatic, a Sea without Borders: communication routes of populations in 6000 BC* / Visentini, Paola; Podrug, Emil (ur.). Udine: Civici Musei di Udine, Museo Friuliano di Storia Naturale, 2014. Str. 43-57.
2. Forenbaher, Stašo.

- Palagruža // The Adriatic, a Sea without Borders: communication routes of populations in 6000 BC / Visentini, Paola; Podrug, Emil (ur.). Udine: Civici Musei di Udine, Museo Friuliano di Storia Naturale, 2014. Str. 58-59.
3. Forenbaher, Stašo.
Grapčeva // The Adriatic, a Sea without Borders: communication routes of populations in 6000 BC / Visentini, Paola; Podrug, Emil (ur.). Udine: Civici Musei di Udine, Museo Friuliano di Storia Naturale, 2014. Str. 80-81.
 4. Forenbaher, Stašo.
Pupićina peć // The Adriatic, a Sea without Borders: communication routes of populations in 6000 BC / Visentini, Paola ; Podrug, Emil (ur.). Udine: Civici Musei di Udine, Museo Friuliano di Storia Naturale, 2014. Str. 92-93.
 5. Forenbaher, Stašo; Miracle, Preston.
Transition to Farming in the Adriatic: a View from the Eastern Shore // La transition néolithique en Méditerranée. / Manen, Claire; Perrin, Thomas; Guilaine, Jean (ur.). Arles: Editions Errance, 2014. Str. 233-240.
 6. Sindik, Joško.
Preschool and School Programs of Physical Education as a Prevention: Effects, Correlates and Health Implications // Handbook of Physical Education Research - Physical Education: Role of School Programs, Children's Attitudes and Health Implications / Todaro, Ricky (ur.). New York: NOVA Publishers, 2014. Str. 335-360.
 7. Sindik, Joško; Čubela Adorić, Vera.
Upitnik percipirane kohezivnosti sportske momčadi // Zbirka psihologijskih skala i upitnika - Svezak 7 / Čubela Adorić, Vera; Penezić, Zvezdan ; Proroković, Ana ; Tucak Junaković, Ivana (ur.). Zadar : Sveučilište u Zadru, 2014.. Str. 79-91.
 8. Šlaus, Mario; Novak, Mario.
Antropološka analiza ljudskog osteološkog materijala // Tilurium III. Istraživanja 2002. – 2006. godine. / Sanader, Mirjana (ur.). Zagreb: Zavod za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 2014. Str. 117-131.
 9. Tomek-Roksandić, Spomenka; Tomasović Mrčela, Nada; Šostar, Zvonimir; Smolej Narančić, Nina; Durut-Beslač, Dunja; Ljubičić, Mate; Vrban, Ines; Maltarić, Manuela; Fortuna, Višnja; Mravak, Stela; Lukić, Marica; Lechner, Alexandra Julia; Jurišić, Snježana; Vahtar, Dorijan.
Starije osobe iskoristivi potencijal razvoja hrvatskog gospodarstva // Ekonomska politika Hrvatske u 2015. godini / Jurčić, Ljubo (ur.). Zagreb: Hrvatsko društvo ekonomista, 2014.. Str. 222-252.

Udžbenici i skripta:

1. Sindik, Joško.
Osnove istraživačkog rada u sestrinstvu.
Dubrovnik : Sveučilište u Dubrovniku, 2014.
2. Sindik, Joško; Rončević, Tanja.
Metode zdravstvenog odgoja i promocije zdravlja .
Dubrovnik: Sveučilište u Dubrovniku, 2014.
3. Vukosav, Joško; Sindik, Joško.

Izvorni znanstveni i pregledni radovi u CC časopisima:

1. Barešić, Ana; Peričić Salihović, Marijana.
Carrier rates of four single-gene disorders in Croatian Bayash Roma. // Genetic testing and molecular biomarkers. 18 (2014), 2; 83-87 (članak, znanstveni).
2. Dumbović Dubravčić, Iva; Marić Brozić, Jasmina; Aljinović, Ana; Sindik, Joško.
Quality of Life in Croatian Metastatic Melanoma Patients. // Collegium antropologicum. 38 (2014.), 1; 69-74 (članak, znanstveni).
3. Krištić, Jasminka; Vučković, Frano; Menni, Cristina; Klarić, Lucija; Keser, Toma; Beceheli, Ivona; Pučić-Baković, Maja; Novokmet, Mislav; Mangino, Massimo; Thaqi, Kujtim; Rudan, Pavao; Novokmet, Natalija; Šarac, Jelena; Missoni, Saša; Kolčić, Ivana; Polašek, Ozren; Rudan, Igor; Campbell, Harry; Hayward, Caroline; Aulchenko, Yurii; Valdes, Ana; Wilson, James F.; Gornik, Olga; Primorac, Dragan; Zoldoš, Vlatka; Spector, Tim; Lauc, Gordan.
Glycans are a novel biomarker of chronological and biological age. // The journals of gerontology. Series A, Biological sciences and medical sciences. 69 (2014) , 7; 779-789 (članak, znanstveni).
4. Sviličić, Nikša; Maldini, Pero.
Political Myths and Totalitarianism: An Anthropological Analysis of their Causal Interrelationship. // Collegium antropologicum. 38 (2014), 2; 725-738 (članak, znanstveni).
5. Šarac, Jelena; Šarić, Tena; Havaš Auguštin, Dubravka; Jeran, Nina; Kovačević, Lejla; Cvjetan, Svjetlana; Perinić Lewis, Ana; Metspalu, Ene; Reidla, Maere; Novokmet, Natalija; Vidovič, Maruška; Nevajda, Branimir; Glasnović, Anton; Marjanović, Damir; Missoni, Saša; VILLEMS, Richard; Rudan, Pavao.
Maternal genetic heritage of Southeastern Europe reveals a new Croatian isolate and a novel, local subbranching in X2 haplogroup. // Annals of human genetics. 78 (2014) ; 178-194 (članak, znanstveni).
6. Tomas; Željka; Zajc Petranović, Matea; Škarić-Jurić, Tatjana; Barešić, Ana; Peričić Salihović, Marijana; Smolej Narančić, Nina.
Novel locus for fibrinogen in 3' region of LEPR gene in island population of Vis (Croatia). // Journal of human genetics. 59 (2014) , 11; 623-629 (članak, znanstveni).
7. Underhill Peter A., Poznik G. David, Rootsi Siiri, Järve Mari, Lin Alice A., Wang Jianbin, Passarelli Ben, Kanbar Jad, Myres Natalie M., King Roy J., Di Cristofaro Julie, Sahakyan Hovhannes, Behar Doron M., Kushniarevich Alena, Šarac Jelena, Šarić Tena, Rudan Pavao, Pathak Ajai Kumar, Chaubey Gyaneshwer, Grugni Viola, Semino Ornella, Yepiskoposyan Levon, Bahmanimehr Ardeshir, Farjadian Shirin, Balanovsky Oleg, Khusnutdinova Elza K., Herrera Rene J., Chiaroni Jacques, Bustamante Carlos D., Quake Stephen R., Kivisild Toomas, VILLEMS Richard.

The phylogenetic and geographic structure of Y- chromosome haplogroup R1a. // European journal of human genetics. 2014 Mar 26 (2014), [Epub ahead of print]; 1-8 (članak, znanstveni).

8. Zajc Petranović, Matea; Tomas, Željka; Smolej Narančić, Nina; Škarić-Jurić, Tatjana; Veček, Andrea; Miličić, Jasna.

A six decades long follow-up on body size in adolescents from Zagreb, Croatia (1951-2010). // Economics & human biology. 13 (2014) ; 155-164 (članak, znanstveni).

Ostali radovi u CC časopisima:

1. Tomljenović, Andrea.

Effects of Internal and External Environment on Health and Well-Being: From Cell to Society. // Collegium antropologicum. 38 (1) (2014); 367-372 (članak, ostalo).

Znanstveni radovi u drugim časopisima:

1. Adžija, Maja; Sindik, Joško.

Learning of foreign language in pre-school children: evaluation methods in kindergarten's environment. // Metodčki obzori. 9 (2014.) , 1; 48-65 (izvorni znanstveni rad, znanstveni).

2. Babić, Dora; Sindik, Joško; Missoni, Saša.

Development and validation of a self-administered food frequency questionnaire to assess habitual dietary intake and quality of diet in healthy adults in the Republic of Croatia. // Collegium antropologicum. 38 (2014) , 3; 1017-1026 (članak, znanstveni).

3. Balaž, Davor; Sindik, Joško.

Analiza stavova proizvođača pšenice na području istočne Hrvatske u odnosu na izdvojene agroekonomske pokazatelje. // Poljoprivreda (Osijek). 20 (2014.), 2; 53-60 (članak, znanstveni).

4. Forenbaher, Stašo.

Pretpovijesni tragovi proizvodnje soli u podvelebitskom primorju. // Senjski zbornik : prilozi za geografiju, etnologiju, gospodarstvo, povijest i kulturu. 40 (2014) ; 179-194 (članak, znanstveni).

5. Forenbaher, Stašo; Jones, Alexander.

Zodijak iz Nakovane. // Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu. 36 (2014); 17-28 (članak, znanstveni).

6. Forenbaher, Stašo; Miracle, Preston.

Širenje zemljoradnje na istočnom Jadranu u svjetlu novih radiokarbonskih datuma. // Diadora: glasilo Arheološkog muzeja u Zadru. 26-27 (2014) ; 117-133 (članak, znanstveni).

7. Mišigoj-Duraković, Marjeta; Sorić, Maroje; Duraković, Zijad.

Antropometrija u procjeni kardio-metaboličkog rizika. // Arhiv za higijenu rada i toksikologiju. 65 (2014) , (1); 19-27 (članak, znanstveni).

8. Novak, Mario; Čavka, Mislav; Šlaus, Mario.

Two cases of neurogenic paralysis in medieval skeletal samples from Croatia. // International Journal of Paleopathology. 7 (2014) ; 25-32 (članak, znanstveni).

9. Orlić, Olga.

- Grupe solidarne razmjene - počeci ekonomije solidarnosti u Hrvatskoj. // Etnološka tribina: godišnjak Hrvatskog etnološkog društva. 44 (2014) , 37; 72-88 (članak, znanstveni).
10. Pavlović, Žana; Sindik, Joško.
Situacijsko suočavanje sa stresom kod odgojitelja. // Sigurnost : časopis za sigurnost u radnoj i životnoj okolini. 56 (2014.) , 3; 187-201 (članak, znanstveni).
 11. Puljizević, Nikolina; Miloslavić, Tihana; Perinić Lewis, Ana; Novokmet, Natalija; Havaš Auguštin, Dubravka; Sindik, Joško.
Utječe li bračno stanje na doživljeni stres i mentalnu čvrstoću kod studenata sestrištva i kriminalistike?. // Sestrinski glasnik. 19 (2014), 2; 89-94 (članak, znanstveni).
 12. Sindik, Joško.
Metric Characteristics of the Santa Barbara Healthy Start Questionnaire Applied to Preschool Children in Croatia. // Universal Journal of Psychology. 2 (2014.) , 3; 121-129 (članak, znanstveni).
 13. Sindik, Joško.
Two Aspects of Bias in Multivariate Studies: Mixing Specific with General Concepts and “Comparing Apples and Oranges”. // Montenegrin Journal of Sports Science and Medicine. 3 (2014.), 1; 23-29 (članak, znanstveni).
 14. Sindik, Joško.
Percepcije Svjetskog prvenstva u jedrenju na dasci 2013. u Vignju sa stanovišta promatrača i natjecatelja. // Naše more - znanstveno-stručni časopis za more i pomorstvo. 61 (2014.), 3-4; 81-88 (prethodno priopćenje, znanstveni).
 15. Sindik, Joško.
Primjena teorije razložne akcije u analizi korištenja interneta kod studenata u obrazovne svrhe. // Media, Culture and Public Relations. 5 (2014) , 2; 161-170 (članak, znanstveni).
 16. Sindik, Joško.
The Comparison of the Psychological Skills in Sport Trainers and Recreational Table Tennis Players. // Physical Culture. 68 (2014.), 2; 150-158 (članak, znanstveni).
 17. Sindik, Joško; Glibić, Mirela; Briški, Marijana.
Provjera metrijskih karakteristika švicarske skale procjene kompetencija kao pokazatelja spremnosti za školu predškolske djece. // Holon - postdisciplinarni znanstveno-stručni časopis. 4 (2014.) , 2; 432-458 (prethodno priopćenje, znanstveni).
 18. Sindik, Joško; Havaš Auguštin, Dubravka; Perinić Lewis, Ana; Novokmet, Natalija.
Associations among perceived stress and hardiness at nursing and criminology students. // Annals of Biological Research. 5 (2014), 1; 32-35 (članak, znanstveni).
 19. Sindik, Joško; Karalić, Zijada.
Socijalne vještine i kompetencije prosvjetnih radnika u školama i dječjim vrtićima. // Naša škola (časopis za teoriju i praksu odgoja i obrazovanja). 68 (2014.), 14; 27-40 (članak, znanstveni).
 20. Sindik, Joško; Perinic Lewis, Ana; Novokmet, Natalija; Havaš Auguštin, Dubravka.

- Usporedba stresa i mentalne čvrstoće kod medicinskih sestara i policijskih službenika. // Sigurnost: časopis za sigurnost u radnoj i životnoj okolini. 56 (2014), 3; 213-221 (članak, znanstveni).
21. Sindik, Joško, Rendulić, Dina, Čorak, Sanda, Perinić Lewis, Ana.
Analysis of the Relevant Factors of Retaining Women in Judo. // Montenegrin Journal of Sports Science and Medicine. 3 (2014.); 23-32 (članak, znanstveni).
 22. Šimunović, Ida; Sindik, Joško.
Povezanost odgojnih postupaka majki sa samopoštovanjem djece. // Pedagoška stvarnost. 60 (2014.), 1; 157-180 (članak, znanstveni).
 23. Tomljenović, Andrea.
Holistic Approach to Human Health and Disease: Life Circumstances and Inner Processing. // Collegium antropologicum. 38 (2) (2014) ; 787-792 (pregledni rad, znanstveni).
 24. Tvarog Malvić, Sanja; Sindik, Joško; Šarac, Jelena.
Percipirana organizacijska pravednost kao determinanta organizacijske odanosti. // Ekonomska misao i praksa. 23 (2014.) , 1; 43-62 (članak, znanstveni).
 25. Vidak, Nives; Sindik, Joško.
Analiza sadržaja novinskih napisa o kupoprodaji nekretnina u staroj gradskoj jezgri Dubrovnika (1995-2006). // Anali Zavoda za povijesne znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Dubrovniku. 52 (2014.) , 2; 609-649 (članak, znanstveni).
 26. Vidiček, Goran; Sindik, Joško; Vukosav, Joško.
Povezanost psihološke dobrobiti i zadovoljstva životom sa socio-demografskim karakteristikama studenata specijalističkog studija kriminalistike. // Policija i sigurnost. 23 (2014.) , 2; 129-139 (članak, znanstveni).
 27. Žebec, Mislav Stjepan; Budimir, Sanja; Merkaš, Marina; Szivoczka, Lajos; Živičnjak, Miroslav.
Sex-Specific Age-Related Changes of Information Processing Rate Indicators during Childhood and Adolescence. // Collegium antropologicum. 38 (2014) , 2; 397-408 (članak, znanstveni).

Ostali radovi u drugim časopisima:

1. Buholov, Mihaela; Matana, Željka; Ružić, Ivana; Sindik, Joško.
Prepreke slušanju kod studenata sestrinstva. // Hrvatski časopis za javno zdravstvo. 10 (2014.), 38; 121-128 (članak, stručni).
2. Grčić, Mara; Zoranić, Sanja; Sindik, Joško.
Stavovi zdravstvenog i nezdravstvenog osoblja o medijima i zdravlju. // Sestrinski glasnik. 19 (2014), 3; 211-219 (članak, stručni).
3. Klišanin, Martina; Sindik, Joško.
Nezavisno novinarstvo u Republici Hrvatskoj: Objektivna stvarnost ili obmana publike?. // Medijski dijalozi - časopis za istraživanje medija i društva. 20 (2014.), 7; 543-552 (članak, stručni).
4. Mihović, Darko; Rončević, Tanja; Sindik, Joško.
Dugoročno pamćenje i zaboravljanje s primjerima iz medicinske prakse. // Sestrinski edukacijski magazin. 11 (2014.), 1; (članak, stručni).

5. Orlić, Olga; Sandi Blagonić.
Od Vlaha do Hrvata. Austrijsko-mletacka politicka dihotomija i etnodiferencijski procesi u Istri. // Etnološka tribina: godišnjak Hrvatskog etnološkog društva. 44 (2014), 37; 281-283 (prikaz, ostalo).
6. Pavlović, Vesna; Sindik, Joško; Lenz, Georgina; Nadilo, Branka; Saulan, Stela; Šljuka, Mario.
Izvori informacija o zdravlju kod studenata Sestrinstva u Dubrovniku. // Sestrinski edukacijski magazin. 11 (2014.), 1; (članak, stručni).
7. Sindik, Joško.
Karakteristike dobrih odgajatelja. // Dijete Vrtić Obitelj. 75 (2014.) ; 20-21 (članak, stručni).
8. Sindik, Joško; Šerbinek Kotur, Mirjana.
Učinci tjelesnog vježbanja primjenom elemenata Brain Gym® programa na razvojni status predškolske djece. // JAHR - European Journal of Bioethics. 5 (2014.) , 9; 69-81 (članak, stručni).
9. Sindik, Zvezdana; Sindik, Joško.
Utvrđivanje specifične strukture kulture predškolske ustanove metodom osnovanom na samoprocjenama odgojiteljica. // Didaktički putokazi. 69 (2014); 6-8 (članak, stručni).
10. Šimunović, Ida; Sindik, Joško.
Odnos postojećih načina poticaja djetetova samopoštovanja u dječjem vrtiću i roditeljskog viđenja efekata poticanja samopoštovanja. // Didaktički putokazi. 68 (2014.), 2; 7-12 (članak, stručni).
11. Urlić, Marija; Briški, Marijana; Sindik, Joško.
Preterano samopouzdanje kod zdravstvenih djelatnika. // Hrvatski časopis za javno zdravstvo. 10 (2014.), 37; 98-109 (članak, stručni).

Radovi u postupku objavljivanja:

1. Iveković Martinis, Anja; Lah, Josip; Sujoldžić, Anita.
Problems with Traditional Terminology in the Social Sciences and Humanities. // Terminology Science & Research. (2015).
2. Sujoldžić, Anita; Jernej, Mirna; Perinić Lewis, Ana; Lah, Josip.
Višejezičnost u Republici Hrvatskoj / Multilingualism in the Republic of Croatia. // Višejezičnost u Republici Hrvatskoj (2015).
3. Anja Iveković Martinis.
Refleksivnost dokudrame na primjeru dugometražnog opusa Želimira Žilnika. // Hrvatski filmski ljetopis. (2014).
4. Novokmet, Natalija; Galov, Ana; Marjanović, Damir; Škaro, Vedrana; Projić, Petar; Lauc, Gordan; Primorac, Dragan; Rudan, Pavao.
Genetic structure and admixture between Bayash Roma from northwestern Croatia and general Croatian population: evidence from Bayesian clustering analysis. // Anhtropologischer Anzeiger (2014).

Drugi radovi u zbornicima skupova s recenzijom:

1. Sindik, Zvezdana; Kosmat, Helena; Sindik, Joško.
Istraživanje kulture predškolske ustanove metodom samovrednovanja // Zbornik radova stručno-znanstvenog skupa "Odrastanje u suvremenom dječjem vrtiću" / Ivon, Hicela ; Mendeš, Branimir (ur.). Split : Dječji vrtić Grigor Vitez, 2014. 67-74 (domaća recenzija, objavljeni rad, znanstveni).

Radovi u zbornicima skupova bez recenzije:

1. Karavanić, Ivor; Janković, Ivor; Ahern, James, C. M.; Smith, Fred H.
Current research on the Middle Paleolithic cave, open-air and underwater sites in Dalmatia, Croatia // Mikulov Anthropology Meeting / Sazelova, Sandra ; Hupkova, Adela ; Morkovsky, Tomáš (ur.). Brno: Academy of Sciences of the Czech Republic, Institute of Archeology ; Masaryk University, Department of Anthropology, 2014. 31-36 (predavanje, objavljeni rad, znanstveni).

Kongresna priopćenja (sažeci) u drugim međunarodnim časopisima:

1. Novokmet, Natalija; Galov, Ana; Marjanović, Damir; Škaro, Vedrana; Projić, Petar; Lauc, Gordan; Primorac, Dragan; Rudan, Pavao.
Genetic analysis of admixture between Bayash Roma from northwestern Croatia and general Croatian population // Vestnik Moskovskogo Universiteta / Godina, Elena (ur.). Moskva: Izdateljstvo Moskovskogo Universiteta, 2014. 76-76 (poster, sažetak, znanstveni).
2. Šarić, Tena; Šarac, Jelena; Jeran, Nina; Havaš Auguštin, Dubravka; Novokmet, Natalija; Metspalu, Ene; Rootsi, Siiri; Vekarić, Nenad; Missoni, Saša; Villems, Richard; Rudan, Pavao.
Maternal and Paternal Legacies of an Eastern Adriatic Genetic Isolate - An Example of Various Historical and Microevolutionary Forces // Vestnik Moskovskogo Universiteta / Godina, Elena (ur.). Moskva : Izdateljstvo Moskovskogo Universiteta, 2014. 124-124 (poster, međunarodna recenzija, sažetak, znanstveni).

Sažeci u zbornicima skupova:

1. Orlić, Olga; Bagarić, Petar; Obad, Orlanda.
Projektifikacija na selu: prilika za angažiraniju etnologiju? // (predavanje, međunarodna recenzija, sažetak, znanstveni).
2. Rajić Šikanjić, Petra; Ložnjak Dizdar, Daria.
Creating the data base of Urnfield Burials from northern Croatia // 39-40 (predavanje, međunarodna recenzija, sažetak, stručni).
3. Čoklo, Miran.
Medical Anthropology and Healthcare System // (predavanje, sažetak, znanstveni).
4. Premužić, Zrinka; Trbojević Vukičević, Tajana; Rajić Šikanjić, Petra; Rapan Papeša, Anita.
Životinjske kosti kao prilozi na avarodobnom groblju iz Nuštra //

- (predavanje, sažetak, znanstveni).
5. Barešić, Ana; Peričić Salihović, Marijana; Janićijević Branka.
Rijetke bolesti u romskim populacijama Hrvatske // .
(predavanje, međunarodna recenzija, sažetak, znanstveni).
 6. Barbieri, Davide; Sindik, Joško; Matovinović Osvatić Martina; Ferriani, Stefano.
Analyzing growth: A data-driven approach // Abstract Proceedings XIII International Congress of Human Growth and Clinical Auxology / Bigec, Martin (ur.). - Maribor, Slovenija: ISGA International Association for the Study of Human Growth and Clinical Auxology / Bigec, Martin (ur.). Maribor: ISGA International Association for the Study of Human Growth and Clinical Auxology, 2014. 25-25 (predavanje, međunarodna recenzija, sažetak, znanstveni).
 7. Ivankov, Ana-Maria; Petrić, Sara; Barešić, Ana; Tomas, Željka; Zajc Petranović, Matea; Škarić-Jurić, Tatjana; Peričić Salihović, Marijana; Smolej Narančić, Nina; Janićijević, Branka.
Genetic structure of Croatian Roma population – analysis of leptin system genes' polymorphisms // V Congress of the Serbian Genetic Society / Vasiljević, Branka; Mladenović Drinić, Snežana (ur.).
Beograd: Akademska izdanja, 2014. 42-42 (poster, međunarodna recenzija, sažetak, znanstveni).
 8. Iveković Martinis, Anja.
Architecture as Sensory Communication: DIY Conversion of Abandoned Industrial Buildings in Zagreb // Conference Program and Book of Abstracts of 3rd LINEE+ Conference: Linguistic and Cultural Diversity in Space and Time / Lah, Josip ; Iveković Martinis, Anja (ur.).
Zagreb: Institute for Anthropological Research, Croatian Anthropological Society, 2014. 44-45 (predavanje, međunarodna recenzija, sažetak, znanstveni).
 9. Lah, Josip.
Representation of Cultural Heritage on Croatian Tourist Websites // Linguistic and Cultural Diversity in Space and Time - Program and Book of Abstracts / Lah, Josip; Iveković Martinis, Anja (ur.).
Zagreb: Institute for Anthropological Research, Croatian Anthropological Society, 2014. 81-82 (predavanje, međunarodna recenzija, sažetak, znanstveni).
 10. Lauc, Tomislav; Rajić Šikanjić, Petra; Premužić, Zrinka; Fornai, Cinzia; Mašić, Boris; Vodanović, Marin.
Dental morphology of individual with congenital syphilis from 16th century // Book of abstracts of the 16th International Symposium on Dental Morphology and 1st Congress of the International Association for Paleodontology, August, 26 – 30, 2014, Zagreb, Croatia ; Bulletin of the International Association for Paleodontology 8 (1) / Vodanović, Marin (ur.).
Zagreb, 2014. 120-120 (poster, sažetak, znanstveni).
 11. Missoni, Saša.
Lifestyles and globalization within the Croatian population - the importance for future population studies // Evoliucine medicina: sveikatos sampratos ir ligu suvokimo

- perspektyvos=Evolutionary medicine: perspectives in understanding health and disease / Tutkuviene, Janina (ur.).
Vilnius: Vilniaus Universitetas, 2014. 31-31 (pozvano predavanje, sažetak, znanstveni).
12. Missoni, Saša; Martinis, Olgica; Sindik, Joško.
Multivariate analyses of dietary-related patterns as an improvement of methodological tools in medical anthropology // IUAES 2014 with JASCA The Future with/of Anthropologies / Koizumi, Junji (ur.).
Makuhari Messe, Chiba, Japan : IUAES, the International Union of Anthropological and Ethnological Sciences, 2014. 80-80 (predavanje, međunarodna recenzija, sažetak, znanstveni).
13. Orlić, Olga.
Community-supported agriculture in Croatia: communities of alternative economic practice // Book of Abstracts 13th Biennial EASA (European Association of Social Anthropologists) Conference: Collaboration, Intimacy & Revolution / Salazar, Noel (ur.). Tallinn : EASA, 2014. 155-155 (predavanje, međunarodna recenzija, sažetak, znanstveni).
14. Orlić, Olga.
Grupe solidarne razmjene - počeci solidarne ekonomije u Hrvatskoj // Knjiga sažetaka s Godišnjeg skupa Hrvatskog etnološkog društva: Prepoznavanje kulture: između konstrukcija, značenja i reprezentacija / Belaj, Melanija ; Biti, Ozren ; Nikočević, Lidija ; Rubić, Tihana (ur.).
Zagreb: Hrvatsko etnološko društvo, 2014. 9-10 (predavanje, domaća recenzija, sažetak, znanstveni).
15. Orlić, Olga; Sujoldžić, Anita.
Linguistic attitudes and identity // Book of Abstracts od IUAES with JASCA: The Future with/of Anthropologies / Junji, Koizumi (ur.).
Chiba, Japan: IUAES, 2014. 125-125 (predavanje, međunarodna recenzija, sažetak, znanstveni).
16. Orlić, Olga; Sujoldžić, Anita.
Linguistic diversity and power relations // Conference Program and Book of Abstracts of 3rd LINEE+ Conference: Linguistic and Cultural Diversity in Space and Time / Lah, Josip; Iveković Martinis, Anja (ur.).
Zagreb: Institute for Anthropological Research, Croatian Anthropological Society, 2014. 51-52 (predavanje, međunarodna recenzija, sažetak, znanstveni).
17. Peričić Salihović, Marijana; Barešić, Ana; Janićijević, Branka.
Genetic heritage of Roma in Croatia // V Congress of the Serbian Genetic Society / Vasiljević, Branka; Mladenović Drinić, Snežana (ur.).
Beograd: Akademska izdanja, 2014. 37-37 (predavanje, međunarodna recenzija, sažetak).
18. Perinić Lewis, Ana.
Two cities on the island of Hvar – two different images of a Mediterranean // Island Cities and Urban Archipelagos / Grydehøj, Adam (ur.).

- Copenhagen, Denmark: Island Dynamics, 2014. 37-38 (predavanje, međunarodna recenzija, sažetak, znanstveni).
19. Perinić Lewis, Ana.
 "Nasukali su se i tamo su se naselili" – ratovi predajama na otoku Hvaru // Usmena predaja: folkloristički aspekti i interdisciplinarna vizura.
 Zagreb: Institut za etnologiju i folkloristiku, 2014. 22-22 (predavanje, domaća recenzija, sažetak, znanstveni).
 20. Perinić Lewis, Ana; Adžija, Maja; Sindik, Joško.
 Kulture dubrovačkih gradskih plaža // Godišnji skup hrvatskog etnološkog društva: Pre/poznavanje kulture: između konstrukcija, značenja i reprezentacija (sažeci izlaganja) / Belaj, Marijana ; Biti, Ozren ; Nikočević, Lidija ; Rubić, Tihana (ur.).
 Zagreb: Hrvatsko etnološko društvo ; Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 2014. 22-23 (predavanje, domaća recenzija, sažetak, znanstveni).
 21. Perinić Lewis, Ana; Jarec, Morana.
 Planine snažnih divova, zločestih mužeka i veselih bertija // 13. hrvatsko-slovenske paralele: Srednjoeuropsko povezivanje etnologa i kulturnih antropologa kao izazov današnjem vremenu / HED; SED (ur.).
 HED; SED, 2014. 5-5 (predavanje, međunarodna recenzija, sažetak).
 22. Rudan, Pavao.
 Medical anthropology and epidemiology in the context of current holistic approach to population structure analyses // IUAES 2014 with JASCA The Future with/of Anthropologies / Koizumi, Junji (ur.).
 Makuhari Messe, Chiba, Japan: IUAES, the International Union of Anthropological and Ethnological Sciences, 2014. 80-80 (predavanje, međunarodna recenzija, sažetak).
 23. Sindik, Joško.
 Classical multivariate statistical methods in the assessment changes in biological, cultural and bio-cultural diversity // Linking Biological and Cultural Diversity in Europe - Abstract Book.
 Firenca, Italija: UNESCO, 2014. 59-59 (predavanje, međunarodna recenzija, sažetak, znanstveni).
 24. Sindik, Joško.
 Determination of population adjusted basic motor developmental milestones at preschool children in Croatia // Abstract Proceedings XIII International Congress of Human Growth and Clinical Auxology / Bigec, Martin (ur.).
 Maribor, Slovenija : ISGA International Association for the Study of Human Growth and Clinical Auxology, 2014. 75-75 (predavanje, međunarodna recenzija, sažetak, znanstveni).
 25. Sindik, Joško; Botica, Anđelko; Fiškuš, Matej.
 Preliminarna psihometrijska validacija Multidimenzionalnog upitnika sportske izvrsnosti // Knjiga sažetaka - "Kako obrazovanju dodati boju?" / Pavlin Bernardić, N. ; Jokić, B. ; Lopižić, J. ; Putarek, V., Vlahović-Štetić, V. (ur.).
 Rovinj: Hrvatsko psihološko društvo, 2014. 222-222 (predavanje, međunarodna recenzija, sažetak, znanstveni).

26. Smolej Narančić, Nina; Tomek-Roksandić, Spomenka; Miličić, Jasna; Škarić-Jurić, Tatjana; Zajc Petranović, Matea; Tomas, Željka.
Optimal weight in the elderly: should new BMI criteria be used? // 6th Croatian Obesity Congress with international participation - Book of abstracts / Štimac, Davor (ur.).
Zagreb: Studio Hrg doo, 2014. 65-65 (poster, domaća recenzija, sažetak, znanstveni).
27. Sujoldžić, Anita.
Making the Most of Smallness: The International Strategy of Croatian Anthropological Society // Contemporary Human Conditions and Anthropologies / Chang, Hsun (ur.).
Taipei: Taiwan Society for Anthropology and Ethnology, 2014. 11-11 (predavanje, međunarodna recenzija, sažetak, znanstveni).
28. Tomek-Roksandić, Spomenka; Tomasović Mrčela, Nada; Smolej Narančić, Nina; Šostar, Zvonimir; Ljubičić, Mate; Maltarić, Manuela; Lukić, Marica; Lechner, Alexandra Julia.
Debljina (E 66) bolest s kojom se ne doživljava niti srednja niti duboka starost // 6th Croatian Obesity Congress with international participation - Book of abstracts / Štimac, Davor (ur.).
Zagreb: Studio Hrg doo, 2014. 20-21 (predavanje, domaća recenzija, sažetak, znanstveni).
29. Vukosav, Joško; Glavina Jelaš, Ivana; Sindik, Joško.
Razlikovna psihološka i socioekonomska obilježja počinitelja nasilničkog kriminaliteta // Knjiga sažetaka - "Kako obrazovanju dodati boju?" / Pavlin Bernardić, Nina ; Jokić, Boris ; Lopižić, Josip ; Putarek, Vanja ; Vlahović-Štetić, Vesna (ur.).
Rovinj : Hrvatsko psihološko društvo, 2014. 236-236 (predavanje, međunarodna recenzija, sažetak, znanstveni).
30. Zajc Petranović, Matea; Tomas, Željka; Škarić-Jurić, Tatjana; Miličić, Jasna; Tomek-Roksandić, Spomenka; Smolej Narančić, Nina.
Excess body fat mass indicators as predictors of dyslipidemia in 80+ population // 6th Croatian Obesity Congress with international participation - Book of abstracts / Štimac, Davor (ur.).
Zagreb: Studio Hrg doo, 2014. 68-68 (poster, domaća recenzija, sažetak, znanstveni).

Neobjavljena sudjelovanja na skupovima:

1. Peričić Salihović, Marijana; Barešić, Ana; Jančićević, Branka.
Genetičko nasljeđe Roma u Hrvatskoj //.
(predavanje, neobjavljeni rad).
2. Tomas, Željka; Zajc Petranović, Matea; Peričić Salihović, Marijana; Škarić-Jurić, Tatjana; Smolej Narančić, Nina.
Biogeografija alela kandidatskih gena za kronične masovne bolesti kod ljudi //
(pozvano predavanje, domaća recenzija, neobjavljeni rad, znanstveni).
3. Novak, Mario.
A Comparison of Dental Health between Ireland and Croatia during the Early Middle Ages (5th to 11th c. AD) // (predavanje, međunarodna recenzija, neobjavljeni rad, znanstveni).

4. Kirigin, Branko; Miše, Maja; Barbarić, Vedran; Forenbaher, Stašo.
Adriatic connections in the first millennium BC // (predavanje, neobjavljeni rad, znanstveni).
5. Ferrari, Alessandro; Forenbaher, Stašo; Micheli, Roberto; Montagnari Kokelj, Manuela; Pessina, Andrea; Velušček, Anton; Visentini, Paola.
Neolithic - Eneolithic // (predavanje, neobjavljeni rad, znanstveni).
6. Missoni, Saša.
A rapid growth of global prevalence of metabolic syndrome in children and adolescents - an urgent need for population adjustment criteria and early risk factors prevention // (predavanje, neobjavljeni rad, znanstveni).
7. Novak, Mario.
Deliberate incidents or unexpected accidents? Osteoarchaeological study of skeletal trauma in early medieval Ireland // (poster, međunarodna recenzija, neobjavljeni rad, znanstveni).
8. Novak, Mario.
Dental caries and ante-mortem tooth loss in an early medieval population from western Ireland // (predavanje, međunarodna recenzija, neobjavljeni rad, znanstveni).
9. Novak, Mario.
Frequency and timing of linear enamel hypoplasia in two early medieval Irish populations - Augherskea and Omev Island // (poster, međunarodna recenzija, neobjavljeni rad, znanstveni).
10. Sujoldžić, Anita.
Cultural Sensitivity and Competence in Adolescent Mental Health Promotion, Prevention and Early Intervention // (pozvano predavanje, međunarodna recenzija, neobjavljeni rad, znanstveni).
11. Novak, Mario.
Interacting with animals: osteoarchaeological evidence of zoonotic infections in early medieval Irish populations // (predavanje, međunarodna recenzija, neobjavljeni rad, znanstveni).
12. Vyroubal, Vlasta; Pleše, Tajana; Novak, Mario; Perić Peručić, Jozo.
Rezultati antropološke analize ljudskog osteološkog materijala pronađenog u crkvi pavlinskog samostana Svih svetih u Strezi // (predavanje, domaća recenzija, neobjavljeni rad, znanstveni).
13. Novak, Mario.
Reconstructing health patterns in the early medieval Irish community: osteoarchaeological study of the Omev Island skeletal collection // (predavanje, neobjavljeni rad, znanstveni).

Disertacije:

1. Šelović, Alen.
Povezanost antropometrijskih pokazatelja trudnica i fetusa / doktorska disertacija.
Zagreb : Medicinski fakultet, 10.06. 2014., 105 str. Voditelj: Missoni, Saša.
2. Tomas, Željka.

Cjelogenomska asocijacijska studija masne tjelesne mase u stanovništvu otoka Visa / doktorska disertacija.

Zagreb : Prirodoslovno-matematički fakultet, 27.01. 2014, 185 str. Voditelj: Nina Smolej Narančić.

3. Vučak Lončar, Jelena.

Dermatoglifi u autoimunjoj hipotireozii i hipertireozii – sličnosti i razlike / doktorska disertacija.

Zagreb: Prirodoslovno-matematički fakultet, 12.05. 2014, 111 str. Voditelj: Rahelić, Dario.

Magistarski radovi:

1. Capan, Marko.

Prikrivena viktimizacija i zadovoljstvo životom kod policijskih službenika / postdiplomski specijalistički rad.

Zagreb : Visoka policijska škola, 12.11. 2014., 54 str. Voditelj: Sindik, Joško.

Diplomski radovi:

1. Grčić, Mara.

Usporedba stavova studenata sestinstva i nezdravstvenog osoblja o medijima i zdravlju / završni rad - preddiplomski studij. Dubrovnik : Sestrinstvo, 05.09. 2014., 38 str. Voditelj: Joško Sindik.

2. Lapić, Jelena.

Difuzija neolitičkog paketa u Europi: suvremena populacijsko-genetička perspektiva / završni rad - diplomski/integralni studij. Zagreb, Hrvatska : Filozofsku fakultet, 5.12. 2014, 94 str. Voditelj: Škarić-Jurić, Tatjana.

3. Vilaj, Marija.

Genetička struktura balkanskih Roma-analiza polimorfizama mtDNA / završni rad - diplomski/integralni studij. Zagreb: Prirodoslovno-matematički fakultet, 23.10. 2014, 35 str. Voditelj: Peričić Salihović, Marijana.

Druge vrste radova

1. Lah, Josip; Iveković Martinis, Anja.

Linguistic and Cultural Diversity in Space and Time - Program and Book of Abstracts (3rd LINEE+ Conference, 28-30 April 2014), 2014. (program i knjiga sažetaka).

5. Međunarodna suradnja

Organizacija međunarodne suradnje na Institutu za antropologiju započinje u uredu ravnatelja i od stručne suradnice u znanosti za međunarodne projekte. Ona podrazumijva komunikaciju sa stranim suradnicima, organizaciju njihovih dolazaka u Hrvatsku, organizaciju sastanaka i međunarodnih skupova. Vezano uz strane natječaje za financiranje projekta, a u cilju što bolje organizacije i razumijevanja, redovito se surađuje s drugim institucijama kao s, naprimjer, Agencijom za mobilnost i projekte EU. Kao dodatni izvor

informacija o aktualnim natjecajima redovito se postavljaju novosti o ovoj temi na mrežne stranice Instituta za antropologiju te kruže elektroničke obavijesti. U cilju boljeg upoznavanja strukture natjecaja, mogućnosti financiranja projekata i mobilnosti znanstvenika, stručna suradnica zadužena za međunarodnu suradnju i projekte redovito prate sadržaje dostupne na Internetu te prisustvuju raznim info danima i radionicama na ovu temu.

U 2014. godini Institut je ugostio sljedeće strane suradnike:

1. 16.-20. ožujka: dr. sc. Davide Barbieri (University of Ferrara, Italija) posjetio je Institut za antropologiju u svrhu sastanka s partnerima u projektu *Biological and Biomechanical Characteristics of Sprint Running*: doc. dr. sc. Saša Missoni i doc. dr. sc. Ivor Janković, te prof. dr. sc. Igor Jukić i prof. dr. sc. Vesna Babić s Kineziološkog fakulteta u Zagrebu
2. 25.-29.8./6.9. Prof. dr. sc. Gualtiero Boaglio i Claudia Barbara Berger, Institut für Romanistik, University of Vienna, Austrija, dr. sc. Andreas Gottsman, Austrian Historical Institute, Rome, Italija, posjetili su Državni arhiv u Rijeci, kako bi radili u njemu u sklopu projekta *Historical Perspectives on Transnationalism and Intercultural Dialogue in Multilingual Adriatic Littoral*, voditeljice prof. dr. sc. Anite Sujoldžić.
3. Rujan/listopad: prof. dr. sc. Linda A. Bennett, prof. emeritus sa Sveučilišta u Memphisu, SAD, posjetila je Institut za antropologiju te s prof. dr. sc. Anitom Sujoldžić i dr. sc. Olgom Orlić radila na knjizi o Korčuli.
4. Listopad (14.10.): prof. dr. sc. Sakkie Pretorius, zamjenik prorektora za znanost Macquaire Sveučilišta u Sydneyu, Australija, posjetio je Institut za antropologiju u sklopu posjeta Australskoj ambasadi u Zagrebu.
5. Listopad (17.10.): dr. sc. Stefan Wedrac, Institute of Modern and Contemporary History, Austrian Academy of Sciences, austrija, posjetio je Institut za antropologiju u svrhu radnog sastanka suradnika na projektu *Historical Perspectives on Transnationalism and Intercultural Dialogue in Multilingual Adriatic Littoral*, voditeljice prof. dr. sc. Anite Sujoldžić.
6. Studeni: prof. dr. sc. Jacobo Weinstock, Sveučilište u Southamptonu, Velika Britanija, posjetit će Institut za antropologiju i raditi na životonjskim kostima s terena koji je proveden u sklopu projekta Arheološka istraživanja kasnog Pleistocena i ranog Holocena u Limskom kanalu, Istra, financiran od Hrvatske zaklade za znanost, voditelja doc. dr. sc. Ivora Jankovića.
7. Prosinac: veloposlanica Bugarske u Hrvatskoj, Nj. E. gđa. Tanya Dimitrova posjetila je Institut za antropologiju u svezi ostvarenja moguće znanstvene suradnje između Hrvatske i Bugarske.

U 2014. godini, zaposlenici Instituta sudjelovali su na sljedećim radionicama, treninzima, vezanim uz prijavu i provedbu EU projekata:

1. 3.2. Info dan Horizon 2020 - European Research Council, MZOS, Zagreb.
2. 18. – 19. 3. Konferencija Legal, Financial and Administrative Impact of European Projects, COST TN1302, BESTPRAC, 2014., Zagreb.
3. 25. 4. Radionica How to write a competitive proposal for Horizon 2020, Ministarstvo

- znanosti, obrazovanja i sporta, Zagreb.
4. 6. 6. Info dan Horizon 2020 and ERASMUS+ 2014-2015, Agencija za mobilnost i programe EU, Zagreb.
 5. 11. 9. Radionica Istraživačke stipendije za profesionalni razvoj mladih istraživača i poslijedoktoranada, MZOS, Zagreb.
 6. 16. – 18. 9. Konferencija Legal, Financial and Administrative Impact of European Projects, COST TN1302, BESTPRAC, Bratislava, Slovačka.
 7. 22. – 24. 10. BESTPRAC Training school Legal for non-legals (COST Program), University of Warsaw, Poljska (dobitnica stipendije COST TN1302 BESTPRAC).

6. Pisanje prijedloga znanstvenih i stručnih projekata

Na natječaj Hrvatske zaklade za znanost u rujnu 2014. godine prijavljena su tri projekta:

1. *Croatian Islands Birth Cohort Study (CRIBS)*

Voditelj: doc. dr. sc. Saša Missoni

Suradne ustanove:

- Institut za antropologiju, Zagreb (nositelj)
- Prehrambeno-biotehnološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu
- Klinička bolnica Dubrava, Zagreb
- Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Zagreb
- Klinički bolnički centar Split
- Institut za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju, Sarajevo, Bosna i Hercegovina
- Loughborough University, School of Sport, Exercise and Health Sciences, Leicestershire, UK
- University of Minnesota, School of Public Health, Division of Epidemiology & Community Health, Minneapolis, SAD
- University at Albany, Center for the Elimination of Minority Health Disparities, Department of Epidemiology and Biostatistics, New York State, SAD

Sažetak:

Metabolički sindrom (MetS) je vodeći uzrok visokog pobola i smrtnosti, s ogromnim utjecajem na zdravlje stanovništva i medicinske troškove. Njegova učestalost je više od 30% u općoj populaciji Hrvatske i ima posebno visoku stopu na hrvatskim otocima, do 58%. Specifičnosti istočnih jadranskih otoka (EAI) (genetički izolati s visokom razinom srođivanja, miješanje tradicionalnog i tranzicijskog stila života i trajnim procesima depopulacije) predstavljaju osnovu za razvoj specifičnih obrazaca čimbenika rizika za MetS. Ovaj projekt je pilot studija sa sljedećim ciljevima: procijeniti učestalost poznatih čimbenika rizika (bioloških, okolišnih i ponašajnih) za MetS na EAI i pripadajućim obalnim zajednicama hrvatske populacije; koristiti ove informacije kao osnovu za razvoj strategije intervencije.

Populacijska istraživanja kohorti trudnica i novorođenih se posebno ističu u ispitivanju ranih izvora zdravlja i bolesti, koji započinju tijekom fetalnog života i ranog djetinjstva. Primijenit će se longitudinalni pristup na reprezentativnom uzorku od 713 ispitanika u svakoj od skupina: trudnice i djeca u ciljanoj populaciji Splitsko-dalmatinske županije sa svojim otočnim populacijama Hvara, Brača i Visa. Ishod projekta je otkrivanje setova relevantnih čimbenika rizika za razvoj MetS-a u istraživanih populacija: majki i njihove djece na otocima i pripadajućem kopnenom području. Potencijalni ishod je razvoj temelja strategije intervencije za relevantne čimbenike rizika. Značaj ovih ishoda je razvoj temelja za bolje fokusirani budući model rane intervencije prilagođene populaciji, uključivanjem relevantnih čimbenika rizika za Mets, što će imati veliki javnozdravstveni značaj. S druge strane, programi za promicanje zdravlja, temeljeni na pretpostavkama teorije planiranog ponašanja, mogli bi biti učinkovit samo ako uvažavaju lokalne socio-kulturne i okolišne specifičnosti.

2. *Genetic and environmental determinants of metabolic syndrome in the Croatian Baranja region (BARCODE)*

Voditelj: prof. dr. sc. Rudika Gmajnić, Medicinski fakultet u Osijeku

Suradne ustanove:

- Medicinski fakultet Osijek
- Institut za antropologiju, Zagreb
- University Institute for Clinical Research (IURC), Montpellier, France
- Dom zdravlja Beli Manastir

Suradnici s Instituta za antropologiju:

- dr. sc. Natalija Novokmet
- dr. sc. Miran Čoklo
- dr. sc. Joško Sindik
- dr. sc. Dubravka Havaš Auguštin
- Jelena Šarac, dipl. ant.
- Tena Šarić, dipl. ant.
- Morana Jarec, dipl. etn.

Sažetak:

Metabolički sindrom i s njime povezane nezarazne kronične bolesti kao što su dijabetes tipa II i kardiovaskularne bolesti vodeći su uzrok visokog pobola i smrtnosti u razvijenim zemljama svijeta, s ogromnim utjecajem na zdravlje i kvalitetu života stanovništva. Povezanost genetičkih i okolišnih faktora, zajedno sa životnim stilovima i kulturalnim obilježjima, te njihov utjecaj na razvoj metaboličkog sindroma dokazana je u brojnim dosadašnjim istraživanjima. Predloženi je projekt nastavak istraživanja učestalosti metaboličkog sindroma provedenog na području Baranje u kojem je utvrđena izrazito visoka učestalost metaboličkog sindroma i njegovih sastavnica U ovom će se projektu provesti studija utjecaja genetičkih (GWAS) i okolišnih faktora (EWAS) u razvoju kompleksnih bolesti kod stanovništva Baranje. Pokušat će se utvrditi koji odabrani genetički i okolišni faktori utječu na razvoj metaboličkog sindroma, s naglaskom na komponente životnih stilova. Cilj projekta je razvijanje modela rane prevencije razvoja bolesti.

3. *Impact of ancestry and isolation on ADME genes – the Roma example (ADMEROMA)*

Voditeljica: dr. sc. Marijana Peričić Salihović

Suradnici:

- Prof.dr.sc. Branka Janićijević
- prof.dr.sc. Nina Smolej Narančić
- prof.dr.sc. Tatjana Škarić Jurić
- dr. sc. Matea Zajc Petranović
- dr.sc. Ana Barešić
- dr.sc. Željka Tomas

Vanjski suradnici:

- doc. dr. sc. Nada Božina (Klinički bolnički centar, Zagreb)

Sažetak:

Genomska raznolikost suvremenih populacija odražava demografske i evolucijske događaje u prošlosti. Genske posebnosti posebno se očituju u izoliranim populacijama u kojima je razmjena gena s drugim populacijama minimalna (npr. židovske populacije, Saami, Romi, Baski i populacije hrvatskih otočnih izolata) i u kojima se češće javljaju rijetke ili privatne mutacije. Romi su primjer populacije utemeljitelja u kojoj je višestoljetna sociokulturna izolacija ostavila tragove u zalihima gena, vidljive u znatnoj genskoj različitosti Roma od drugih populacija.

ADME geni, odgovorni za apsorpciju, distribuciju, metabolizam i izlučivanje lijekova, ubrajaju se u one koji pokazuju značajnu varijabilnost među populacijama. Unatoč dokazanoj funkcionalnoj ulozi, znanje o njihovoj distribuciji u izoliranim populacijama vrlo je ograničeno. Stoga u ovom projektu namjeravamo istražiti polimorfizme ADME gena analizom temeljnih ADME biljega i gena CYP2D6 i CYP1A2 na uzorku od 300 osoba, pripadnika triju različitih romskih skupina iz Hrvatske.

Glavni je cilj projekta odrediti varijacije ADME gena u romskoj populaciji kako bi se utvrdio utjecaj višestrukih učinaka utemeljitelja i uskog grla, izolacije i endogamije na ovu važnu skupinu gena. Javno dostupni podaci o romskim populacijama zajedno s podacima dobivenim u našim višegodišnjim sveobuhvatnim molekularno-genetičkim i epidemiološkim istraživanjima romske populacije ukazuju na specifičnu demografsku povijest, učestalu endogamiju, te visoki stupanj izolacije unutar romske populacije što čini istraživanu populaciju informativnim modelom za ovakav tip istraživanja.

Kako bismo ostvarili zadane ciljeve genotipizirat ćemo genske biljege - polimorfizme jednog nukleotida (SNP) i kraće In/Del lokuse, preuzete s popisa osnovnih biljega ADME gena i sekvencirati gene CYP1A2 i CYP2D6. Na temelju dobivenih podataka definirat ćemo intra- i interpopulacijsku strukturu te odrediti starost novonađenih mutacija kako bismo dobili informacije o njihovim vremenskim i prostornim značajkama. Također, na novim haplotipovima i privatnim varijantama provesti ćemo *in silico* funkcionalnu analizu.

Očekujemo da ćemo pronaći specifične razdiobe alela istraživanih lokusa unutar ADME gena, kao i genske osobitosti koje odražavaju indijsko podrijetlo Roma te pokazatelje koji upućuju na tok gena između romske i drugih populacija s kojima su dolazili u doticaj

tijekom migracija iz Indije u Europu. Novoutvrđeni ADME genski profil svojstven romskoj populaciji bit će važan za svakodnevnu medicinsku praksu pri modulaciji farmakoterapije. Također, dobiveni će rezultati doprinijeti farmakogenetici upotpunjavanjem slike o varijacijama ADME gena kod Roma te omogućiti primjenu tih spoznaja u razvoju farmakogenetičkih testova specifičnih za ovu manjinsku populaciju koja u svijetu broji preko 15 milijuna ljudi. Očekujemo da će rezultati istaknuti populacijsku specifičnost ADME gena i potaknuti provedbu takvih istraživanja u ostalim izolatima svijeta.

Na natječaj Istraživačke stipendije za profesionalni razvoj mladih istraživača i poslijedoktoranda Europskog socijalnog fonda u listopadu 2014. prijavljena su četiri projekta:

1. *Razvoj modela prediktivne i personalizirane medicine (PerMed)*

Mentori: doc. dr. sc. Saša Missoni i dr. sc. Natalija Novokmet

Suradnici:

- dr.sc. Dubravka Havaš Auguštin
- mag. Tena Šarić
- mag. Jelena Šarac

Sažetak:

Nedostatna financijska potpora, ograničena mogućnost napredovanja i zapošljavanja te izostanak prilika za umrežavanje s inozemnim institucijama onemogućavaju mladim istraživačima da djeluju samostalno i grade znanstvenu karijeru u RH. Cilj ovog projektnog prijedloga je stoga povećati kompetentnost i konkurentnost jednog mladog istraživača i tri postdoktoranda usavršavanjem u inozemstvu te provođenjem samostalnog znanstvenog istraživanja. U sklopu navedenog istraživanja razvit će se model prediktivne i personalizirane medicine s ciljem prevencije kompleksnih bolesti kod adolescenata.

2. *Dubrovačka kupališna povijest, tradicija i baština (DUPLA)*

Mentori: dr. sc. Ana Perinić Lewis i dr. sc. Joško Sindik

Suradnici:

- Ivana Ružić, stručna suradnica u uredu ravnatelja
- Morana Jarec, stručna suradnica u znanosti za međunarodne projekte
- Barbara Cvitkušić, asisitentica

Sažetak:

Projektni prijedlog "Povijest, tradicija i baština dubrovačkih gradskih kupališta" zasniva se na istraživanju povijesti dubrovačkih gradskih kupališta i razvoju kupališnog turizma od njegovih početaka do danas. U sklopu projekta planira se provođenje opsežnih arhivskih i terenskih istraživanja: prikupljanje građe (pisane, slikovne) i stvaranja podatkovne baze o početku pojave mode kupanja i plivanja u moru, uređenja gradskih kupališta, stvaranju kupališne kulture (povijesni pregled pravila ponašanja i zabrana, razvoj plažne mode) i kupališne baštine. Jedan od budućih ciljeva ovoga projekta je i praktična primjena

istraživačkih rezultata u kreiranju kulturnih proizvoda koji će pridonijeti turističkoj ponudi Grada Dubrovnika.

3. *Potencijal antropologije u gospodarenju prostorom na primjeru općine Viškovo*

Mentorica: dr. sc. Olga Orlić

Suradnici: Duga Mavrinac, doktorandica na Filozofskom fakultetu u Zagrebu

Sažetak:

Cilj projekta je zapošljavanje doktorandice na samostalnom provođenju inovativnog i primjenjivog antropološkog istraživanja kojim će se analizirati procesi formiranja i redefiniranja identiteta u općini Viškovo. Na taj će se način analizirati utjecaj demografskih promjena na prostor i krajolik općine te osmisliti novi, za sve dionike lokalne zajednice prihvatljiv, model gospodarenja prostorom. Projekt želi na inovativan način primijeniti antropološko znanje u svrhu neposrednog podizanja kvalitete života lokalnog stanovništva.

4. *Potpora mladim istraživačima u identifikaciji biomarkera za karcinome kroz model dugovječnosti*

Mentorica: dr. sc. Marijana Peričić Salihović

Suradnici:

- dr. sc. Ana Barešić
- dr. sc. Željka Tomas
- dr. sc. Matea Zajc Petranović

Sažetak:

Cilj projekta je na uzorku od 72 osobe oba spola duboke životne dobi (85+ godina) korištenjem HM450 Illumina čipa odrediti metilacijski profil (CpG otoke) triju lokusa (*TP53*, *CDKN1A* i *CDKN2A*) čiji su proteinski produkti (p53, p21 i p16) uključeni u proces staničnog starenja te utvrditi postoje li razlike u razini metilacije između zdravih osoba duboke dobi i onih oboljelih od karcinoma. Navedeni cilj bi se realizirao kroz studijske boravke postdoktorandica na inozemnim institucijama gdje bi se svladale osnove biostatističkih i bioinformatičkih analiza dobivenih rezultata (usporedbom unutar našeg uzorka te usporedbom našeg zdravog i bolesnog poduzorka – osobe bez i sa tumorom – s odgovarajućim ispitanicima u online bazama podataka o DNA metilaciji) te zapošljavanjem jednog istraživača s iskustvom u biostatistici i bioinformatici koji bi sve zainteresirane djelatnike Instituta za antropologiju podučavao programiranju u svrhu daljnjih analiza velikih baza podataka.

Na natječaj Grada Zagreba za dodjelu financijskih potpora za sufinanciranje projekata iz područja promicanja zdravlja za 2015. godinu prijavljena su dva projekta:

1. *Temeljne razvojne prekretnice kao sredstvo stimuliranja razvoja predškolske djece*

Voditelj: dr. sc. Joško Sindik

Suradnici:

- Jelena Šarac, mag.
- dr. sc. Miran Čoklo, dr. med.
- dr. sc. Snježana Schuster
- Maja Boban, mag.
- Ivana Ružić, mag.

Partneri:

- Dječji vrtić Trnoružica, Zagreb
- Dječji vrtić Tratinčica, Zagreb
- Dječji vrtić Ivanić Grad
- Dječji vrtić Maslačak, Zaprešić
- Dječji vrtić Zvončić, Našice.

Sažetak:

Razvojne prekretnice predstavljaju osnovna funkcionalna obilježja djece, lako prepoznatljiva u njihovom ponašanju (npr. prvi korak, crtanje kvadrata), karakteristične za dob djeteta. Osnovna ideja tri međusobno povezana projekta (predloženi projekt predstavlja prvu fazu, tj. prvi projekt u nizu) polazi od pretpostavke da bi direktno povezivanje razvojnih prekretnica karakterističnih za dob djeteta s aktivnostima koje se provode s djecom, omogućilo i roditeljima i odgojiteljima u predškolskim ustanovama njihovo ciljano i sustavno stimuliranje. U ovom projektu cilj je svođenje već prikupljenih podataka o razvojnim prekretnicama djece na njihov manji broj. Smisao smanjenja inicijalno vrlo velikog broja prekretnica iz različitih područja psihosomatskog razvoja djeteta je omogućavanje njihove praktične upotrebljivosti, svođenjem njihova broja na otprilike stotinu za pojedinu dobnu skupinu, koje će odgojitelji ili roditelji u relativno kratkom razdoblju moći procijeniti. Primjena multivarijantnih metoda na već prikupljenim podacima osigurat će pretpostavku da odabrane razvojne prekretnice budu uistinu reprezentativni pokazatelji djetetova razvojnog i zdravstvenog statusa. U drugom povezanom projektu planiramo utvrditi najpogodnije aktivnosti za stimuliranje pojedinih razvojnih prekretnica, dok bi se u trećem razvojne prekretnice i najpogodnije aktivnosti povezale u obliku specijalizirane računalne programske podrške za odgojitelje i roditelje kao korisnike. Konkretno aktivnosti projekta svode se na analizu postojećih podataka, njihovo publiciranje u obliku znanstvene knjige, organizaciju stručnog skupa s prezentiranjem i publiciranjem iskustava dječjih vrtića u planiranju odgojno-obrazovnog rada na temelju razvojnih prekretnica u odgojnim grupama vrtića. Sve aktivnosti stvorit će osnovu za kvalitetniju pripremu odgojitelja za odgojno-obrazovni rad s djecom.

2. *Koja je Vaša biološka dob? Promicanje zdravog starenja kod naših starijih sugradana*

Voditeljica: prof. dr. sc. Tatjana Škarić-Jurić

Suradnici:

- prof.dr.sc. Nina Smolej Narančić
- prof.dr.sc. Branka Janićijević
- prof.dr.sc. Marijana Peričić Salihović
- dr.sc. Matea Zajc Petranović
- dr.sc. Željka Tomas

- dr.sc. Ana Barešić.

Sažetak:

Predloženim projektom planiraju se provesti preventivni zdravstveni pregledi širokog spektra za građane grada Zagreba starije od 65 godina. Ovim pregledima će se utvrditi njihov opći zdravstveni i funkcionalni status te procijeniti njihova biološka dob u odnosu na kronološku. Procjena biološke dobi predstavlja jednu općenitu smjernicu koja ukazuje treba li kod nekog pojedinca snažnije preventivno i terapijski intervenirati kako bi se usporio proces starenja, razvoj kroničnih bolesti ili se one bolje kontrolirale te tako održalo ili popravilo sadašnje zdravstveno i funkcionalno stanje i odgodio nastup nesamostalnosti.

Institut za antropologiju također je sudjelovao kao partner u prijavi projekta *Kulturom i gastronomijom do stručnog kadra u turizmu* sa Sveučilištem u Puli na natječaj Europskog socijalnog fonda „Unapređivanje kvalitete u visokom obrazovanju uz primjenu Hrvatskog kvalifikacijskog okvira“. Ovim projektom želi se uvesti novi smjer stručnog studija pod nazivom „Kultura i gastronomija“. Prema istraživanju tržišta, postoji velik interes za studij gastronomije te se upravo zato želi pokrenuti postupak otvaranja novog smjera u skladu s HKO. Potrebno je definirati kolegije unutar smjera, profesore koji će izvoditi nastavu, mjesto održavanja nastave i prakse, broj sati predavanja i prakse unutar svakog kolegija, broj ECTS bodova svakog kolegija te cijenu studija. Mladima u Puli i cijeloj Istarskoj županiji želi se omogućiti nastavak obrazovanja kako ne bi trebali odlaziti u veće gradove gdje im studiranje postaje veliki trošak.

Doc. dr. sc. Ivor Janković prijavio je projekt pod nazivom *Patterns of the Late Pleistocene and Early Holocene occupation of Istria* na natječaj *European Research Council Starting Grant* Usprkos dobrim recenzijama, project nije odabran za financiranje.

Prof. dr. sc. Stašo Forenbaher sudjelovao je kao suradnik na projektu *Dating the Holocene sequence of Vela Cave (Croatia)*, koji je prijavljen na program podrške radiokarbonskog datiranja *Natural Environment Research Council Radiocarbon Facility* (voditelj projekta Preston T. Miracle, University of Cambridge).

Doc. dr. sc. Saša Missoni i suradnici s Instituta za antropologiju, temeljem dugogodišnje suradnje s prof. dr. sc. Ranjanom Dekom (Sveučilište u Cincinnatiju, SAD), sudjelovali su u prijavi dva projekta na natječaju National Institutes of Health: *To Probe Causal Relationships Among Cardiometabolic Traits by Genetic Variation* i *Integrated GWAS and EWAS of cardiometabolic traits in an island population*. U oba projektna prijedloga predviđeno je korištenje postojećih podataka te novi terenski rad s ispitanicima iz završenog projekta koji je proveden na Hvaru. Prvom navedenom projektom prijedlogu nije odobreno financiranje, dok se za drugi projektni prijedlog rezultati još očekuju.

Doc. dr. sc. Saša Missoni i suradnici s Instituta za antropologiju također su bili pozvani u konzorcij za prijavu projekta pod nazivom *Environmental Health Footprint ICT Platform (ENVICT)* temeljem postojeće suradnje u FP7 projektu MEDIGENE. Projekt je prijavljen na natječaj Horizon2020-ICT-2014-1, prioritet Industrijsko vodstvo, Informacijske i komunikacijske tehnologije, tema ICT-15-2014-a (Big Data and Open Data Innovation and take-up, Innovation actions). Koordinator projekta je tvrtka CA3D iz Francuske, a partneri su

INTACTILE DESIGN SAS, Francuska; Institut za antropologiju, Hrvatska; BIOMAX Informatics AG, Njemačka; Montpellier University 1, Francuska; BC Platform, Finska; Institutul National de Endocrinologie C. I. Parhon, Rumunjska; Lithuanian University of Health Science, Litva; Université d'Alger, Alžir. Nažalost, projekt nije odobren za financiranje.

Nadalje, doc. dr. sc. Saša Missoni i suradnici prijavili su projekt *Podrijetlo stanovništva Dubrovnika: istraživanje mitohondrijske DNA i Y kromosoma stanovništva Dubrovnika* na natječaj "Poziv za predlaganje programa i projekata javnih potreba u predškolskom odgoju, osnovnom, srednjem i visokom školstvu Grada Dubrovnika za 2015. godinu". Svrha ovoga projekta je nastaviti započete analize majčinskog i očinskog genetičkog naslijeđa stanovništva Dubrovnika, proširiti do sada prikupljeni uzorak iz dubrovačkih područja koja su u dosadašnjim analizama pokazala određene specifičnosti u raspodjeli haplogrupa te koja su bile relativno izolirana od ostatka regije tijekom određenog povijesnog razdoblja.

Dr. sc. Joško Sindik, dr. sc. Ana Perinić Lewis, dr. sc. Vanda Pribačić Ambrožić i Jelena Šarac prijavili su uspostavni istraživački projekt pod naslovom *Motivacijski aspekti bavljenja vaterpolom i sportski identiteti vaterpolista te motivacija i stupanj nacionalne identifikacije kod vaterpolskih navijača* na natječaj u sklopu Znanstveno-tehnološke suradnje s Crnom Gorom. Sudionici s crnogorske strane su doc. dr. sc. Stevo Popović, prof. dr. sc. Duško Bjelica i mr. sc. Ivan Vasiljević. Projekt nije odobren za financiranje.

Dr. sc. Marijana Peričić Salihović i suradnice (prof. dr. sc. Tatjana Škarić-Jurić, prof. dr. sc. Branka Janičijević, prof. dr. sc. Nina Smolej Narančić, dr. sc. Ana Barešić, dr. sc. Željka Tomas i dr. sc. Matea Zajc Petranović) prijavile su projekt *The impact of ancestry and isolation on ADME genes: Roma example* na natječaj kojeg je raspisao ICGEB (International Center for Genetic Engineering and Biotechnology). Projekt nije odabran za financiranje.

Kao voditeljica, prof. dr. sc. Tatjana Škarić-Jurić sa suradnicama prijavila je stručni projekt izrade *Izveštaja o napretku u primjeni Nacionalne strategije za integraciju Roma Republike Hrvatske u području zdravlja Roma (Progress Report on the implementation of the NRIS in respect to Roma Health in Croatia)* na javni poziv za odabir Nacionalnog savjetnika za Hrvatsku (*National Consultant Croatia*) kojeg je raspisao *The International Organization for Migration (IOM)* u sklopu svog EQUI-HEALTH projekta financiranog od strane Glavne uprave za zdravlje i potrošače Europske komisije (European Commission's Directorate General for Health and Consumers - DG SANCO). Prijava nije bila uspješna.

7. Nastavna djelatnost

7.1. Preddiplomska i diplomatska nastava

Na preddiplomskom i diplomskom studiju antropologije koje Institut za antropologiju provodi zajedno s Filozofskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu, djelatnici Instituta provodili su sljedeće jednosemestralne kolegije:

- Prof. dr. sc. Jasna Miličić bila je nositeljica kolegija *Temeljni pojmovi ekologije čovjeka*, a u izvođenju nastave sudjelovale su dr. sc. Matea Zajc Petranović i dr. sc. Željka Tomas
- Prof. dr. sc. Jasna Miličić bila je nositeljica kolegija *Čovjek i biotop*, a u izvođenju nastave sudjelovale su dr. sc. Matea Zajc Petranović i dr. sc. Željka Tomas
- Prof. dr. sc. Jasna Miličić nositeljica je kolegija *Interakcija čovjek okoliš*, a u izvođenju nastave sudjelovale su dr. sc. Matea Zajc Petranović i dr. sc. Željka Tomas
- Prof. dr. sc. Stašo Forenbaher nositelj je dva kolegija: *Antropološka arheologija i Seminar iz antropološke arheologije*
- Doc. dr. sc. Ivor Janković nositelj je kolegija *Evolucija čovjeka*
- Prof. dr. sc. Anita Sujoldžić nositeljica je kolegija *Uvod u lingvističku antropologiju*, a u izvođenju nastave sudjelovao je Josip Lah
- Prof. dr. sc. Anita Sujoldžić nositeljica je kolegija *Komunikacija i društvo*, a u izvođenju nastave sudjelovala je Anja Iveković Martinis
- Prof. dr. sc. Anita Sujoldžić nositeljica je kolegija *Antropologija Afrike*, a u izvođenju nastave sudjelovala je dr. sc. Olga Orlić
- Prof. dr. sc. Nina Smolej Narančić nositeljica je kolegija *Auksologija čovjeka*, a u izvođenju nastave sudjelovale su dr. sc. Matea Zajc Petranović i dr. sc. Željka Tomas
- Prof. dr. sc. Tatjana Škarić-Jurić nositeljica je kolegija *Uvod u populacijsku genetiku* u izvođenju nastave sudjelovale su dr. sc. Matea Zajc Petranović i dr. sc. Željka Tomas
- Prof. dr. sc. Tatjana Škarić-Jurić nositeljica je izbornog kolegija *Kvantitativna genetika*, u izvođenju nastave sudjelovala je dr. sc. Željka Tomas
- Akademik Pavao Rudan nositelj je kolegija *Uvod u antropologiju*, a u izvođenju nastave sudjelovali su dr. sc. Natalija Novokmet, dr. sc. Saša Missoni, dr. sc. Dubravka Havaš Auguštin, dr. sc. Vanda Pribačić Ambrožić i Tena Šarić, dipl. antro.
- Akademik Pavao Rudan nositelj je kolegija *Molekularna arheogenetika*, a u izvođenju nastave sudjelovali su dr. sc. Natalija Novokmet, dr. sc. Dubravka Havaš Auguštin, Tena Šarić, dipl. antro. i Jelena Šarac, dipl. antro.
- Akademik Pavao Rudan nositelj je kolegija *Suvremene antropološke teorije*
- Akademik Pavao Rudan nositelj je kolegija *Politička antropologija i Ekonomska antropologija*, a izvođač je dr. sc. Tarik Kulenović
- Doc. dr. sc. Saša Missoni nositelj je i izvođač kolegija *Antropologija prehrane*
- Dr. sc. Joško Sindik sudjelovao je u nastavi iz kolegija *Statističke metode za antropologe i Analiza antropoloških podataka* nositelja prof. dr. sc. Lajosa Szirovicze.
- Prof. dr. sc. Branka Janićijević nositeljica je kolegija *Uvod u genetiku čovjeka*, a u izvođenju nastave sudjelovala je dr. sc. Ana Barešić

Na preddiplomskom i diplomskom studiju biologije na Prirodoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu djelatnici Instituta provodili su sljedeće kolegije:

- Akademik Pavao Rudan nositelj je kolegija *Biološka antropologija*, a u izvođenju nastave sudjelovali su doc. dr. sc. Ivor Janković, dr. sc. Natalija Novokmet, dr. sc.

Saša Missoni, dr. sc. Dubravka Havaš Auguštin, dr. sc. Vanda Pribačić Ambrožić i Tena Šarić, dipl. antr.

- Dr. sc. Marijana Peričić Salihović nositeljica je kolegija **Genom čovjeka**, a u izvođenju nastave sudjelovale su dr. sc. Željka Tomas i dr. sc. Ana Barešić
- Dr. sc. Ana Barešić, dr. sc. Marijana Peričić Salihović, dr. sc. Željka Tomas i dr. sc. Matea Zajc Petranović sudjelovale su u izvođenju vježbi u sklopu kolegija **Metode istraživanja u molekularnoj biologiji** voditeljice dr. sc. Inge Marijanović.
- doc. dr. sc. Ivor Janković sudjelovao je u nastavi na kolegijima **Evolucija i Biološka evolucija** (nositelj prof. Mirjana Kalafatić) na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu sveučilišta u Zagrebu

Na visokoj školi Vern dr. sc. Nikša Sviličić nositelj je kolegija **Odnosi s medijima i Multimedijски sustavi**. Na Tehničkom veleučilištu Zagreb nositelj je kolegija **Integracija medija i Vizuali u multimedijском marketingu**, a na Visokoj školi za komunikacijski management „Edward Bernays“ kolegija **Multimedija**.

Na studiju sestrinstva na Sveučilištu u Dubrovniku dr. sc. Joško Sindik održao je kolegij **Osnove istraživačkog rada u sestrinstvu te Metode zdravstvenog odgoja i promocije zdravlja**.

Na diplomskom specijalističkom stručnom studiju kriminalistike na Visokoj policijskoj školi dr. sc. Joško Sindik održao je kolegij **Metode istraživanja sigurnosnih pojava**.

Djelatnici Instituta također djeluju kao mentori pri izradi diplomskih radova.

7.2. Poslijediplomska nastava

Prof. dr. sc. Anita Sujoldžić održala je ciklus predavanja iz **Lingvističke antropologije** na poslijediplomskom doktorskom studiju lingvistike na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu te iz **Antropološke lingvistike** na poslijediplomskom doktorskom studiju humanističkih znanosti na Sveučilištu u Splitu.

Na poslijediplomskom studiju biologije na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu djelatnici Instituta provode sljedeće kolegije:

- Prof. dr. sc. Branka Jančićević nositeljica je kolegija **Molekularna antropologija**, u suradnji s dr. sc. Marijanom Peričić Salihović
- prof. dr. sc. Tatjana Škarić-Jurić, prof. dr. sc. Nina Smolej Narančić, prof. dr. sc. Jasna Miličić, akademik Pavao Rudan, doc. dr. sc. Saša Missoni i dr. sc. Matea Zajc Petranović izvodili su kolegij **Antropologija - biološka raznolikost čovjeka**.

Na poslijediplomskom studiju biomedicina i zdravstvo Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Sveučilišta J.J. Strossmayer u Osijeku i na studiju trajne medicinske izobrazbe Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, akademik Pavao Rudan nositelj je kolegija **Medicinska antropologija**.

Na poslijediplomskom studiju nutricionizma Prehrambeno-biotehnološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu akademik Pavao Rudan nositelj je kolegija **Prehrambeni status čovjeka**, u suradnji s prof. dr. sc. Tatjanom Škarić-Jurić i doc. dr. sc. Sašom Missonijem.

Djelatnici Instituta također djeluju kao mentori i komentori pri izradi doktorskih disertacija.

8. Znanstveni skupovi u organizaciji i suorganizaciji Instituta

U 2014. godini, Institut je sudjelovao u suorganizaciji sljedećih međunarodnih skupova:

1. 28.4-2.5. U sklopu 3. *LINEE+ konferencije Linguistic and Cultural Diversity in Space and Time* i radionice za doktorande *PhD Training Workshop in Multilingualism Research*, u čijoj je organizaciji sudjelovao Institut za antropologiju, pozvani predavači su bili sljedeći: prof. dr. sc. Peter Auer (University of Freiburg, Njemačka); prof. dr. sc. Clare Mar-Molinero (University of Southampton, UK); prof. dr. sc. Alexandre Duchene (University of Fribourg, Švicarska); prof. dr. sc. Jubin Abutalebi (University San Raffaele, Italija); prof. dr. sc. Rita Franceschini (Free University of Bozen – Bolzano, Italija); prof. dr. sc. Jiří Nekvapil (Charles University, Češka Republika) i članovi Znanstvenog odbora: prof. dr. sc. Iwar Werlen (University of Bern, Švicarska); prof. dr. sc. Anna Fenyvesi (University of Szeged, Mađarska); prof. dr. sc. Dick Vigers (University of Southampton, UK), prof. dr. sc. Peter Weber (University of Applied Sciences for Economics and Media, Calw, Njemačka). Na ova dva skupa ukupno je bilo 104 sudionika.
2. 2.6. Gosti iz Max Planck Instituta za evolucijsku antropologiju, Leipzig, Njemačka, održali predavanja u sklopu jednodnevnog skupa 40. *Škola biološke antropologije: Interactions between archaic and modern humans* u Knjižnici Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti: Prof. dr. sc. Jean Jacques Hublin, Dr. sc. Bence Viola, Prof. dr. sc. Mark Stoneking, Prof. dr. sc. Svante Paabo, Prof. dr. sc. Janet Kelso, Prof. dr. sc. Kay Prüfer, Petra Korlević.
3. 4.-9.8. U sklopu 35. *konferencije Antropologija i zdravlje: The convergence of anthropological subfields in research on health and illness – cultural, biological, archaeological and linguistic factors*, održane u Inter-Univerzitetskom Centru u Dubrovniku i u suorganizaciji Instituta za antropologiju, međunarodni znanstveni odbor su činili sljedeći znanstvenici: prof. dr. sc. Linda A. Bennett (University of Memphis, SAD); prof. dr. sc. Lisa Henry (University of North Texas, SAD); prof. dr. sc. Peter Kunstadter (Program for HIV Prevention and Treatment, Tajland); prof. dr. sc. Linda Whiteford, (University of South Florida, SAD), Global Health, Anthropology and Social Marketing – Steps to the Ecology of Collaboration (u koautorstvu s dr. sc. Branka Legetić (Pan American Health organization – World Health Organization, SAD), dr. Rowena Merritt (University of South Florida, SAD), dr. sc. Mahmooda Pasha (University of South Florida, SAD), prof. dr. sc. Doug Henry (University of North Texas, SAD), Prof. dr. sc. Barbara Rylko-Bauer (Michigan State University, SAD), Kelsey Anderson (University of South Florida, SAD). Ukupno je bilo 42 sudionika iz 12 zemalja.
4. 18.8. Predavanje prof. dr. sc. Struan Granta (Divisions of Human Genetics and Endocrinology Children's Hospital of Philadelphia Research Institute, Philadelphia,

USA) organizirano je u suradnji Hrvatskog dijabetološkog društva i Instituta za antropologiju. Prof. dr. sc. Grant je održao predavanje *Genome wide association studies and what we still don't know* u amfiteatru Kliničke bolnice Dubrava.

5. 17.9. Pozvani gosti prof. dr. sc. Noel Cameron (Loughborough University, UK), dr. sc. William Johnson (Institute for Medical Research, UK) i prof. dr. sc. Lawrence M. Schell (University at Albany, USA) održali su simpozij na Zavodu za javno zdravstvo „Andrija Štampar“, Mirogojska 16, u suorganizaciji ZJZ „Andrija Štampar“ i Instituta za antropologiju.

9. Suradne ustanove Instituta za antropologiju

Institut za antropologiju surađuje s mnogim znanstvenicima iz zemlje i inozemstva. U zajedničkim znanstvenim projektima, edukaciji mlađih suradnika i zacrtavanju mogućih suradnji surađivali smo s djelatnicima sljedećih institucija i tvrtki:

9.1. Domaće institucije:

- Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti
- Sveučilište u Zagrebu
- Institut za medicinska istraživanja i medicinu rada, Zagreb
- Institut za arheologiju
- Arheološki muzej, Zagreb
- Arheološki muzej Istre, Pula
- Sveučilište u Puli
- Gradski muzej Vinkovci
- Turistička zajednica grada Zagreba,
- Turistička zajednica Grada Zagreba
- Škola narodnog zdravlja dr. Andrija Štampar, Zagreb
- Institut za etnologiju i folkloristiku, Zagreb
- Institut Ruđer Bošković
- Ekonomski institut, Zagreb,
- Hrvatski institut za tehnologiju, Zagreb
- Unity through knowledge, Zagreb
- BICRO, Zagreb
- Agencija za odgoj i obrazovanje, Zagreb,
- Agencija za mobilnost i projekte EU, Zagreb
- Kineziološki fakultet, Zagreb
- Prehrambeno-tehnološki fakultet, Zagreb
- Klinički bolnički centar Split
- Klinički bolnički centar Rijeka
- Nastavni Zavod za javno zdravstvo
- Udruga Lujzijana, Delnice,
- Centar za kulturu, Vela Luka, Korčula
- Muzej grada Zagreba
- Zavod za povijesne znanosti HAZU, Dubrovnik
- Ministarstvo kulture Republike Hrvatske, Zagreb,
- Ministarstvo za vanjske poslove i europske integracije Republike Hrvatske, Zagreb,
- KB Dubrava, Zagreb
- KBC Zagreb, Zagreb
- KBC Sv. Duh, Zagreb,
- Zavod za javno zdravstvo dr. Andrija Štampar, Zagreb
- Genos d.o.o.
- Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Zagreb
- Centar za istraživanje i prijenos znanja u biotehnologiji
- Ekonomski fakultet, Zagreb
- Tekstilno-tehnološki fakultet, Zagreb
- Visoka škola za sigurnost, Velika Gorica
- Galerija Klovićevi dvori, Zagreb
- Poliklinika za medicinu rada i športa Zagrebačkog sportskog saveza
- Zagrebački rukometni savez
- Hrvatsko katoličko sveučilište

Primorsko-goranske županije, Rijeka

- Medicinski fakultet, Osijek
- Visoka policijska škola, Zagreb
- Muzej neandertalaca, Krapina
- KB Sestre milosrdnice

3.1. Inozemne institucije:

- University of Cincinnati, SAD
- University of Central Florida, SAD
- Memphis State University, SAD
- University of Wyoming, SAD
- Università degli studi di Ferrara, Italija,
- Univerzitet u Prištini, Priština, Kosovo
- Institut za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju, Sarajevo, BiH
- Ured Oxfam Italia, BiH
- University of Southampton, UK
- University of Montpellier, Francuska
- Sveučilište u Lyonu, Francuska
- Laboratory of Diabetes and Obesity (IDIBAPS), Mallorca, Barcelona
- Catalan Institute Of Classic Archeology, Tarragona, Španjolska
- University Of Medicine And Pharmacy Carol Davila, National Institute of Endocrinology, Neuroendocrinology Laboratory, Bukurešt, Rumunjska
- Division of Endocrinology, Department of Internal Medicine, Sant'Orsola-Malpighi Hospital, Bologna, Italija
- Ioannina University, Department of Endocrinology, Ioannina, Grčka
- Institute Of Biochemistry And Genetics, Ufa Scientific Center, Russian Academy of Sciences, Bashkortostan, Rusija
- University Hospital Of Tirana, Endocrinology Division, Tirana, Albanija
- BC Platforms Ltd; PersonMed Ltd, Pečuh, Mađarska
- Istanbul University, Dept. of Internal Medicine, Millet Caddesi, Capa, Istanbul,
- Loughborough University, UK
- University of Cambridge, UK
- University of Oxford, UK
- University of Edinburgh, UK
- University of Southampton, UK
- Institute for Molecular and Cell Biology, University of Tartu, Tartu, Estonija,
- Max Planck Institute for Evolutionary Anthropology, Leipzig, Njemačka,
- University of Amsterdam, Nizozemska,
- Matica Crnogorska, Crna Gora,
- Sveučilište u Ljubljani, Slovenija, Inštitut za varovanje zdravlja, Ljubljana, Slovenija
- Magna Graecia University of Catanzaro, Laboratory of Internal Medicine, Department of Experimental and Clinical Medicine, Catanzaro, Italija
- Scientific Institute Casa Sollievo Della Sofferenza, Department of Clinical Science, Rim, Italija
- Università Degli Studi Di Roma Tor Vergata, Department of Internal Medicine, Rim, Italija
- Institut Pasteur De Tunis, Research Unit on Genetic Orphan Diseases, Tunis, Tunis
- Univesity Of Alger 1, Laboratoire de Biochimie Génétique (LABIOGEN), Alžir,
- Institut Pasteur Du Maroc, Laboratoire de Génétique Moléculaire Humaine, Casablanca, Maroko
- International Burch University, Sarajevo, BiH
- Michael Hermanussen, University of Kiel

- Turska
- University of Minnesota, School of Public Health, Division of Epidemiology & Community Health, Minneapolis, SAD
 - Indiana University, SAD
 - Institut za europske integracije, Priština
 - Medicinski fakultet, Priština
 - MIM Hospital, Đakovica, Kosovo
 - University at Albany, NY, SAD

10. Izdavačka djelatnost

Institut za antropologiju i u 2014. godini nastavio je s izdavačkom djelatnošću međunarodnog znanstvenog časopisa *Collegium Antropologicum* u suradnji s Hrvatskom antropološkim društvom, Hrvatskim društvom za medicinsku antropologiju Hrvatskog liječničkog zbora, Akademijom medicinskih znanosti Hrvatske i Komisijom za medicinsku antropologiju i epidemiologiju Međunarodne unije antropoloških i etnoloških znanosti.

Collegium Antropologicum indeksiran je u: Abstracts in Anthropology, Anthropological Literature, EMBASE, ERIH, HRČAK, International Bibliography of Social Sciences, International center for scientific research (CIRS), JCR__SSS (Journal Citation Report), Linguistics & Language Behavior Abstracts, NCBI (Index medicus, Medline, PubMed), Political Science Abstracts, ROAD (Directory of Open Access Scholarly Resources), SCOPUS, Social services abstracts i Sociological abstracts (SocINDEX) i Web of Science. Tijekom 2014. tiskan je volumen 38, brojevi 1, 2, 3, 4 te Supplement 1 i 2.

Akademik Pavao Rudan i prof. dr. sc. Anita Sujoldžić vrše dužnost glavnih i odgovornih urednika, Tena Šarić, dipl. antro je izvršna urednica, a Jelena Šarac, dipl. antro, dr. sc. Miran Čoklo, dr. med. i Tonko Carić, univ.bacc. su asistenti uredničkog odbora.

11. Djelatnost Upravnog vijeća

Upravno vijeće Instituta za antropologiju održalo je tijekom 2014. godine četiri sjednice:

- **42. sjednica Upravnog vijeća** Instituta za antropologiju održala se 21. veljače 2014. g. na Institutu za antropologiju.
- **43. sjednica Upravnog vijeća** Instituta za antropologiju održala se 18. lipnja 2014. g. na Institutu za antropologiju.
- **44. sjednica Upravnog vijeća** Instituta za antropologiju održala se 15. rujna 2014. g. na Institutu za antropologiju.
- **45. sjednica Upravnog vijeća** Instituta za antropologiju održala se 16. prosinca 2014. g. na Institutu za antropologiju.

Na navedenim sjednicama Upravno vijeće je raspravljalo o poslovanju Instituta, tekućim i otvorenim pitanjima, raspravilo i usvojilo tekuća financijska izvješća o radu te usvojilo različite pravne akte vezane za organizaciju i rad Instituta. U mjesecu rujnu

imenovano je novo Upravno vijeće budući je pojedinim članovima istekao mandat. Tako je Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta imenovalo novog predsjednika Upravnog vijeća prof. dr. sc. Aleksandra Včeva umjesto prof. dr. sc. Branka Vitalea kojem je istekao mandat u mjesecu srpnju, a također je imenovan i dr. sc. Dejan Plavšić na mjesto člana Upravnog vijeća umjesto dr. sc. Marija Šlausa, kojemu je također istekao mandat u srpnju mjesecu 2014. g. Ostali članovi Upravnog vijeća se nisu mijenjali.

Od važnijih aktivnosti i odluka izdvajamo sljedeće:

- Pokrenut je postupak za usklađivanje Statuta Instituta za antropologiju u skladu sa napatkom MZOS-a;
- Usvojeno je izvješće stručnog povjerenstva o reakreditaciji Instituta;
- Usvojena je Odluka o promjeni djelatnosti Instituta za antropologiju;
- Usvojena je Odluka o raspodjeli namjenskog višegodišnjeg institucijskog financiranja znanstvene djelatnosti za 2014. g. (glavarine);
- Usvojen je Poslovnik o radu u Laboratorijima Instituta za antropologiju;
- Osnovan je Centar kompetencija za razvoj kulturnog turizma;
- Donesena je Odluka o pokretanju postupka izbora ravnatelja Instituta za antropologiju;
- Usvojene su Izmjene i dopune Pravilnika o ustroju i položaju radnih mjesta Instituta za antropologiju;
- Imenovano je Natječajno povjerenstvo za provođenje postupka javnog natječaja i izbora ravnatelja Instituta;
- Usvojen je i odobren tekst oglasa za javni natječaj za izbor ravnatelja Instituta;
- Tijekom godine razmotreno je i usvojeno više periodičkih i godišnjih financijskih izvješća.

12. Djelatnost Znanstvenog vijeća

Znanstveno vijeće Instituta za antropologiju djelovalo je tijekom 2014. godine u skladu sa svojim zakonskim ovlastima. U 2014. godini održalo je ukupno 10 sjednica (145. – 30. siječnja, 146. – 3. ožujka, 147. – 2. travnja, 148. – 12. svibnja, 149. – 9. lipnja, 150. – 8. srpnja, 151. – 10. rujna, 152. – 27. listopada, 153. – 27. studenog, 154. – 19. prosinca)

Tijekom 2014. bavilo se izborima u znanstvena zvanja, najavama, molbama i izvještajima o sudjelovanju na znanstvenim skupovima, prijavama i izvještajima sa znanstvenih skupova u organizaciji Instituta, izvještajima znanstvenih novaka, molbama i izvještajima sa znanstvenih usavršavanja i prijavama znanstvenih projekata

doc. dr. sc. Saša Missoni
ravnatelj Instituta za antropologiju